

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din — Naročnino Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub« — Telefon 29-92

Ce bi bilo vse res...

(Nekaj misli za pripravo na evhar. kongres.)

Zdi se mi, da kar slišim tvojo besedo: »Ce bi bilo vse to res, kar duhovniki uče. Pa ne vem, kako bi rekel: ali je, ali ni.«

Vem in poznam tvojo besedo. Tvoji besedi se pravi dvom. Dvom je strašna, je nalezljiva bolezen sedanjega časa. Dvom mori duše, ali jih vsaj bega in moti, da ne morejo dosti trdno verovati. Saj vidiš, da imam v mislih verski dvom.

Zdravniki se bore zoper bolezen našega telesa. Preiskujejo bolezen, preiskujejo zlasti tiste dele našega telesa, katere je bolezen napadla, in skušajo z vso močjo svoje zdravniške vednosti in znanosti zatirati vse, zlasti pa še človeštvu najbolj nevarne bolezni. Prav imajo. Vsakdo jim bo hvaležen, kar bodo s svojim znanjem človeški družbi dobrega storili.

Ko bi še mi vedeli, odkod prihajajo dvomi! Odkod si jih dobil ti? Prijatelj me je opozoril, začel sem misliti in premišljevali... Odkod pa jih ima prijatelj? Ko bi vedel? Morda je prišel sam do njih, morda ga je kdo opozoril, mogoče je kjebral kaj takega. Kje pa bi bilbral kaj takega? Morebiti v knjigah, morebiti v dnevnem časopisu, kaj vem kje! In tako se vleče to vprašanje dalje, v neskončnost. Najlažje bi mu pogledali do dna, če bi mogli zasledovati življenje tistega, ki je prvi zanesel dvome med svet. Tam bomo mavadno našli na dnu vsega razdor med tistim človekom in pa med božjo postavo. Ne živi ali ni živel tako, kakor Bog hoče, zato pa tudi za Boga noče. Noče, da bi Bog bil, noče, da bi mu Bog dajal postavo življenja, noče, da bi bil Bog kdaj njegov sodnik. In če se boš ti takih dvomov oprjel, če boš imel zanje vedno pripravljeno uho, potem kar lepo v knjigo svojega življenja poglej, pa boš ondi prav gotovo našel zapisan kak prepir, ki ga imaš z Bogom. Kakšna je tvoja nedelja, kakšno je življenje v domači hiši, kako je s svojo poštenostjo in še druga poglavja v knjigi zapovedi si oglej. Tam svojo zmedo uredi in popravi in vzrok za verski dvom bo odstranjen, tvoja duša bo ozdravljena, strah pred Bogom in kar je s tem strahom v zvezi, bo proč.

Kdor živi točno po verskih načelih, ne potrebuje nobenega dvoma. In če mu ga tudi kdo drugi vsiljuje, bo v njem toliko moza, da za take stvari ne bo imel pripravljenih ušes.

Verski dvom je tolažba; pa slaba, komaj hipna tolažba. Kakor če te boli zob, pa bolečina za kratek hip preneha, da potem toliko hujše poprime in trga in še večje bolečine napravi.

Kdor točno po veri živi, ne bo govoril: »Če je Bog govoril v prejšnjih dneh, zakaj pa

z menoj ne govori, zakaj me pa sam ne opozori, če ne ravnam prav.« Zanj so merodajne Pavlove besede: »Mnogokrat in na mnogotere načine je nekdanj Bog govoril očetom po pre-rokih, slednjiše te dni nam je govoril po Sinu.« Mnogokrat torej in na mnogotere načine. Vsaka dobra misel je zate božji glas, prav tako glas verski, evangelijska beseda, strah in stud, ki ga imaš pred slabim dejanjem, besede staršev, življenjepisi svetnikov, veličastvo vsega stvarstva: tako in še na sto in sto drugih načinov ti govori Bog.

V svojih dvomih tožiš: »Temu in temu duhovniku ne morem verjeti.« Ali: »Zakaj naj bi ravno duhovniki morali nas učiti?« Siromak! Vidim, da si premalo poučen. Evangelij vendar ni duhovnikova beseda. In zakaj

bi nas morali ravno duhovniki učiti? To je prav tako nes pametno vprašanje, kakor če bi rekel: »Zakaj nas hočejo ravno duhovniki zdraviti? Saj so ljudje kakor mi!« Ali: »Zakaj me bo sodnik sodil radi pretepa? Saj je človek kakor sem jaz.« In tako dalje bi še lahko vpraševali, zakaj naj ravno zidarji zidajo, zakaj pa ne kovači; saj je kovač prav tako človek kakor zidar... Raje se vprašaj: »Zakaj pa poslušam ravno človeka, ki mi vzbuja dvome, zakaj pa ne raje tistega, ki mi bo povedal čisto resnico!« Ali mar res hočeš biti podoben človeku, ki pije kalno in zamazano vodo, lepe in čiste in zdrave studenčnice se pa brani? Kako boš sodil o takem človeku?

Katekizem ti pove: »Razodetih resnic nas uči sveta katoliška Cerkev, ki jo je Kristus za to ustanovil.« Prvo besedo v njej imajo papež in škofje, škofom pa pomagajo duhovniki. Zakaj bi torej človeška modrost iskala drugačnih virov, kakršnih Kristus ni potrdil!

Osnovno gospodarsko pravilo

Kmetiški dolgovi in davki sta danes osrednji točki našega kmetijskega gospodarstva. Tudi merodajni uradni činitelji s finančnim in kmetijskim ministrom na čelu so to ravno v zadnjih mesecih že ponovno poudarili. Gospodarski položaj širokih ljudskih plasti, zlasti kmeta, se je bil v zadnjih šestih letih strašno poslabšal, da danes ne zmore ne davkov in ne obrestovanja svojih dolgov, zaradi česar nujno in neizbežno drči v gospodarski propad.

Kaj sledi iz tega? Da je treba pomagati takoj in resnično, ne pa na tak način, kot je to storila znamenita JNS s svojim načrtom o odplačilu kmetijskih dolgov, saj je prav ta načrt nepobiten dokaz popolne nesposobnosti gospode, ki je tvorila to žalostno šranko in silila ves narod, da veruje v njeno večnost in edinozveličavnost. Še par let teh razmer, pa se mora naš narod neizogibno gospodarsko zrušiti.

Kako pomagati? Kakor je vzrokov današnje stiske mnogo, tako mora biti tudi pomoč mnogostranska, kajti odpraviti je treba prav vse vzroke, sicer bolezen ne more izginiti. Mi smo že ponovno obravnavali najvažnejše pojave in vprašanja današnje gospodarske stiske (na pr. draginje kmetijskih potrebščin, kmetijske dolgove, prenizke cene kmetijskih pridelkov itd.), kazali na vzroke in svetovali pomoč. Toda ta vprašanja so take življenjske važnosti za naše kmetiško ljudstvo, da se moramo zopet in zopet povračati nanje ter jih osvetljevati vedno od novih strani, kajti nobeno izmed teh vprašanj ni tako enostavno, da bi se dalo odpraviti in rešiti kar s kratkim člančičem.

Tisočkrat je bilo že povedano, da so današnji davki preveliki, obrestna mera dolgov

pa previsoka. Zato kmet ne zmore ne enega in ne drugega več brez resne škode za svoje gospodarstvo. To ve danes že vsak otrok. Toda iz te resnice moramo dobiti tudi primerne zaključke ter jih izvršiti. Ako ima na pr. kmet vseh letnih dohodkov 5000 Din, za najpotrebnejšo obleko, semenje, orodje, obresti, zavarovalnine itd., mora pa izdati 4000 Din, na noben način ne more plačati še 2000 Din davkov. Da, plača jih že, prvo, drugo, tretje, morda tudi še peto leto, toda odvzeti jih mora od svojega imetja, zaradi česar se to vsako leto zmanjšuje in obenem se zmanjšujejo tudi njegovi dohodki, zaradi česar postaja razlika med dohodki in izdatki vsako leto še večja. Vsak lahko izračuna, kdaj ta kmet mora priti na beraško palico, pa naj še bolj gara in se trudi.

Slično je z obrestno mero. O raznih vrstah dolžnikov homo govorili še ob drugi priliki, toda za danes vzemimo le dejstvo, da ima kmet na pr. 20.000 Din dolga, ki predstavlja vrednost dveh njegovih parcel. Pred desetimi leti je znašal na pr. čisti donos teh parcel 10% njih vrednosti, zato je lahko kril obrestovanje po 7—8%, saj sta mu 2% še ostala čista, s čemer je dolg amortiziral in tako živel v prepričanju, da bo s pridnim delom ta dolg nekoč vendarle odplačal in parceli bosta res njegovi.

Toda kaj se je zgodilo zadnjih šest let? Čisti donos teh parcel je padel za polovico, torej na 5%. Kako naj obrestuje dolg s teh dveh parcel po 7—8%, če mu pa donata le 5%? Ima torej očitno izgubo. Ne kaže mu drugega, kot da se jih čimprej iznebi, to je, da jih proda, toda danes zanj ne bo več dobil 20.000 Din, temveč komaj 10.000 Din, in če

RAZGLED PO SVETU

Pozdravlja tudi tiste, ki so ločeni

Pretekli mesec je prejel sv. oče o priliki 1050 letnice smrti sv. Metoda v posebni audienci upravo in člane vseh slovanskih cerkvenih zavodov v Rimu, in sicer hrvatskega zavoda sv. Hieronima, češkoslovaškega zavoda »Nepomutianum«, poljskega papeškega zavoda, ruskega zavoda sv. Terezije od Deteta Jezusa, ukrajinskega zavoda sv. Jozafata in poljskega cerkvenega instituta. Bilo jih je toliko, da so bili porazdeljeni v petih dvoranah. Sv. oče je šel skozi vse dvorane ter nudil vsakemu apostolski pristan v poljub. Med ob-

hodom je pevski zbor sv. Jozafata prepeval primerne pesmi. V nagovoru, ki ga je imel sv. oče, je poudaril, da blagoslovja ves slovanski svet, vse slovanske narode, tiste, ki so vdani in zvesti Apostolski stolici, kakor tudi tiste, ki so na žalost ločeni, toda ne oropani potov, ki vodijo k vrnitvi. Ko je sv. oče končal svoj govor, je zaželel slišati še eno slovansko pesem. Ko so mu jo zapeli, se je poslovil od navzočih s pozdravom v poljskem jeziku: »Hvaljen Jezus!«

ANGLIJA

» Jubilejne svečanosti ob priliki 25 letnice vladanja angleškega kralja so privabile v London milijone ljudi iz vseh krajev sveta. Angleški vladar je bil deležen ganljivih izrazov vdanosti. Pa saj jih je bil tudi vreden, ko se je ves čas svojega vladanja tankovestno držal ustave in črnil v svoji velikanski zvezi držav nedotakljivo in sveto vse ljudske svobosčine. Anglija je postala zgled demokratične države in vzor, kako je treba vladati, da se ohrani vez skupnosti, ki se razteza na eno tretjino zemeljske oble in šteje eno četrtno vsega človeštva ter je v pravem pomenu besede postala »družina angleških narodov«.

ITALIJA

» Spor z Abesinijo. V italijanskem parlamentu se je vršila te dni razprava o odnosih med Italijo in Abesinijo. Govorniki so poudarjali, da je postala Abesinija ognjišče ne-

mirov in da mora Italija varovati svoje afriške kolonije in dokončati svoje »izobraževalno poslanstvo« v Afriki. — Radi mobilizacijskih ukrepov abesinske vlade je italijanska vlada odredila mobilizacijo letnika 1913. Sedaj so štirje letniki italijanske vojske pod orožjem. — 4000 delavcev je odšlo iz Julijske Benečije, med njimi tudi mnogo Slovencev, v italijanske afriške kolonije, da »pomagajo italijanskim vojakom pri delu za zaščito italijanskih kolonij«. — Nemci pošiljajo orožje v Abesinijo po letalih. Tudi več nemških vojaških strokovnjakov je prišlo v Abesinijo.

DROBNE NOVICE

» Telefone so dobili tramvajski vozovi v ameriškem San Francisku.

» Kitajske komuniste je potelkel v hudem boju kitajski general Tjegan Kaj Cek. Tako vsaj poročajo.

» Diplomatsko zastopstvo pri Vatikanu hoče osnovati Japonska.

bo hotel plačati ves dolg, bo moral prodati še dve novi, dotlej nezadolženi parceli in njegovo imetje se bo zopet zmanjšalo.

Navedli smo ta primer in te številke samo kot zgled za stanje, kakršno je pri nas v zadnjih letih. Do leta 1929 je kmet prilično izhajal. Potem je pa začel drčati navzdol. Ves narodni dohodek v naši državi je leta 1926-27 znašal še 70 milijard dinarjev, a leta 1932-33 komaj še 30—35 milijard. Ker je bila pri tem prizadeta industrija neprimerno manj (nekatera sploh skoraj nič) nego kmet, je padel torej kmetijski dohodek še mnogo bolj, nego kaže zgorajšnje razmerje. Toda obremenitev, zlasti davčna in pri obrestni meri, se ni zmanjšala v teh letih, vsaj pri nas skoraj prav nič, a sorazmerno z dohodki je pa celo silno narasla. Po računih in izjavah bivšega finančnega ministra samega so porabili leta 1926-27 davki 12% vsega narodnega dohodka, leta 1932-33 pa 24%.

Osnovno narodno gospodarsko pravilo je, da bremena nikoli ne smejo presegati čistega dohodka. Dokler je donosala zemlja 8%, so lahko znašali tudi davki z obrestmi vred na pr. 7%, če so pa čisti dohodki zemlje padli na 5 ali celo 4%, tudi davki z obrestmi dolga skupaj ne morejo presegati 8% čistega dohodka, če nečemo gospodarstva sploh uničiti. — Vsak narodni gospodar, zlasti pa gospodarski politik, mora zato natančno poznati

resnični dohodek kmetijskega gospodarstva ter brezpogojno skrbeti za to, da je to gospodarstvo obremenjeno le v razmerju z donosom.

Pri nas se cedi ljubezni do kmeta in ga proslavljajo kot »teber države«, dotim zanj nihče s prstom ne migne. Do danes ne misli nihče niti na osnovanje kmetijskih zbornic, čeprav bi takoj in neobhodno potrebovali tudi poseben znanstveni zavod za proučevanje kmetijskega gospodarskega položaja, ki bi od leta do leta ugotavljali vse gospodarske in socialne okoliščine kmetijskega gospodarstva, a gospodarska politika bi morala potem brezpogojno upoštevati te ugotovitve. Kaj pomaga znižati obresti za kmetijske dolgeve od 8% na 6%, če pa je pred 10 leti kmet lažje plačeval 9% od svojih dolgov kot pa danes 4%? Kaj pomaga znižanje zemljiškega davka za 20%, če pa se je zemljiški dohodek zmanjšal za 60%? In kaj tudi pomaga 20% znižanje enega samega davka, če se pa istočasno zvišajo trošarine na njne potrebščine na 20, 30 ali pa še več odstotkov?

Gre torej pri določevanju davkov in obrestne mere za kmetiško gospodarstvo kot celoto. To se pri nas zadnja leta ni delalo in v tem tiči tudi največji greh naše gospodarske politike. V tem osnovnem gospodarskem pravilu je tudi ključ zlasti do davčne politike in do določevanja obrestne mere.

» Maršal Józef Piłsudski, ustanovitelj, vesitelj in dejanski gospodar republike Poljske, je po daljšem bolehanju umrl. Ves poljski narod žaluje za svojim največjim junakom in voditeljem.

» Edina država, ki ni sstopana pri krajevskih svečanstvih v Londonu, je Irska.

» 50 novih letališč hoče zgraditi Češkoslovaška.

» 200 milijonov švicarskih frankov prinaša letno Švici tujski promet.

» Radi nazadovanja lire opazajo dvig cen po vsej Italiji.

» Ena milijardo peset za javna dela je dovolila španska vlada (1 pezeta je okrog šest dinarjev).

» Za 125.000 se je znižalo letos nenadoma število radijskih naročnikov v Nemčiji.

» Sedem deževnih let napoveduje načelnik zvezdoznanskega oddelka ameriške mornarice.

» Pri sedanjih francoskih občinskih volitvah je od 12 milijonov volivcev glasovalo 10 milijonov.

» Če bo Belgija napadena, ji pride takoj na pomoč Francija, je izjavil francoski general Weygand.

» Še dve diviziji redne vojske bo poslala Italija v Abesinijo.

» Več tisoč ljudi se zaprlj v japonskem Tokiu radi neke tajne zarotniške organizacije.

» Kitajski vstajni so napadli mandžurski ekspresni vlak, pobili japonske spremljevalce ter oplenili vse popotnike.

» 25 čeških učiteljev je odpotovalo v sovjetsko Rusijo proučevat tamošnje šolstvo.

» Poljska vlada je število poslancev znižala od 444 na 200. Pametno!

» Vse bivše grške opozicijske stranke so se združile v zvezo »Zedinjena republikanska opozicija«.

» V novi poljski senat bodo volili civilni in vojaški odlikovanci ter člani samoupravnih, gospodarskih in socialnih ustanov.

» 90.000 Židov in 20.000 drugih je pobegnilo iz Nemčije po nastopu Hitlerjeve vlade.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

» Odpremo denar v lugostavilo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

» Vsi vse bančne posle najkulantnejše!

» Polni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 264-66 Bruxelles. FRANCIJA: No 1157-91 Paris. LUKSEMBURG: No 1535-66 Ned. Diers. LUKSEMBURG: No 7467 Luxembourg. » Na zahtevo pošljemo brezplačno našo ček. nakaznico

KAJ JE NOVEGA

Slovenskega gospodarskega programa nam manjka

V »Trgovskem listu« čitamo v tem pogledu med drugim tudi sledeče: Nič ne pretiravamo, če rečemo, da izgubljam milijone in milijone vsako leto, ker smo brez tega gospodarskega programa. Samo nesmiselna preostara medsebojna konkurenca nas velja na leto milijone. Ni gospodarskega človeka, ki ne bi mogel v svoji stroki ugotoviti, kako zelo bi se mogel dvigniti uspeh našega dela, če bi bilo med nami le malo več smisla za skupno gospodarsko delo. V začetku takšnega dela pa je do podrobnosti izdelan gospodarski pro-

gram. Pa mi menda čakamo, da se nam kar iz neba predpiše ta program in da ga bo za nas delal kdo drugi. A ni druge rešitve, kakor da si ga napravimo sami, ker gre tudi v prvi vrsti za naše koristi. Gospodarski program je ključ za izhod iz krize, čas je že, da dobimo ta ključ v roke in zato se mora začeti delo za postavitve slovenskega gospodarskega programa, ki bo v korist tako podjetniku in delavcu, kmetovalcu in trgovcu, obrtniku in industrialcu. — Naj bi temu spoznanju gospodarskih krogov sledili tudi primerni ukrepi!

Ker smo bolj papeški kakor sam papež

V »Delavski politiki« čitamo: Vladni list je nedavno objavil članek, v katerem poudarja, da pritožbe o premestitvah in preganjanjih uradnikov, profesorjev, železničarjev itd. ni kriv Belgrad. V Belgradu so le podpisali, kar se jim je predlagalo ali priporočalo iz posameznih pokrajin in krajev. List opravičuje s tem Belgrad in dolži ljudi, ki so mu svetovali, v kolikor se je prizadelim godila krivica, denuncijanstva. Priznanje je nekaj, kar potrjuje našo doninevo in prav bi bilo, da se ova-

dušstvo in nevredni ljudje, ki se ga poslužujejo, odpravijo z mest, od koder imajo vpliv na javno upravo. Kako pa se naj prepreči denuncijantam to delo, ob katerem uživajo na nesreči sočloveka? Povsem enostavno je to. Vsakomur, ki ga denuncijant prismoji kjerkoli, naj se dovoli vpogled v dotični spis, da bo vedel, kdo ga je denunciral in da ga bo lahko zaradi lažnjive denunciacije tožil tudi pri sodišču. Pa bo konec denuncijacij in naknadnih opravičevanj.

OSEBNE VESTI

d 70 let je dopolnil znani misijonar o. Alojzij Žužek, D. J. Bog ga blagoslovilaj še mnogo let!

d 70 letnico rojstva je obhajal g. župnik Jožef Sigi v Bukovčaku pri Teharjih.

d Pruski ministrski predsednik Göring pride na krajši oddih v Split.

DOMAČE NOVICE

d Pazite na svoje besede! Zagrebška banška uprava je izdala razglas, s katerim opozarja, da se opaža širjenje pretiranih in neresničnih vestí, kakor da bi bila opozicija pri volitvah dobila večino glasov, kakor se tudi

opaža širjenje takih letakov in da bodo povzročitelji najstrožje kaznovani.

d Ministrski predsednik g. Jevtič je odšel po svojih poslih v inozemstvo. Nadomestuje ga vojni minister armadni general Peter Živković.

d Zagrebški nadškof dr. Stepinaec je izdal vsem župnijam okrožnico, s katero naroča, naj bo 12. maja povsod skupno sveto obhajilo otrok za nesrečno rusko mladino, ki jo vzgajajo boljševiki v mržnji do Boga.

d Nov vojni red stopi s 15. majem v veljavo na železnicah. Je nekaj sprememb.

d Mnogo škode je napravila po vsej državi zadnja slana. Tako poročajo iz mnogih krajev Slovenije, da je zlasti trpelo sadno drevje. Tudi v Savski banovini so vinogradi

Abesinski cesar v svoji originalni vladarski obleki. Vse kaže, da bo napetost med Italijo in Abesinijo privedla v jeseni do vojne, na katero se obe državi hitro pripravljata.

in sadni vrtovi zelo trpeli od mraza. Enaka poročila prihajajo tudi iz Sandžaka, kjer je padel celo sneg. V smederevskem okraju je uničenih mnogo vinogradov. Na Dolenjskem so zlasti trpeli vinogradi.

d Prosta vožnja za priče. Prometno ministrstvo je odredilo, da imajo odslej vse osebe, ki so v kazenskih zadevah vabljenе pred sodišče, prosto vožnjo po železnici. Pri železniški blagajni morajo predložiti sodno vabilo.

d Spominsko reliefno ploščo so odkrili v nedeljo, 12. maja pokojnemu župniku-ekladatelju Jakobu Aljažu na Šmarni gori. V počastitev umrlega »triglavskega župnika« se je zbralo ta dan na Šmarni gori do 3000 ljudi od blizu in daleč. Slovesno službo božjo in blagoslovitev plošče je imel stolni dekan dr. Kirmovec. Med sv. mašo je pel moški zbor Glasbene Matice, nato pa še mešani zbor. Slovesno odkritje je izvršil ljubljanski župan dr. Ravnihar. Ob tej priliki so izpregovorili prigodne besede tudi zastopniki drugih organizacij. Vodiški župnik g. Peter Janc je prevzel spominsko ploščo v cerkveno varstvo in posest. Končno je bil pred cerkvijo lepo uspehi koncert Aljaževih skladb, ki so jih odpeli: Prosvetno društvo iz Gor. Pirmič, cerkveni zbor iz Šmartna pod Šmarno goro, slovenski

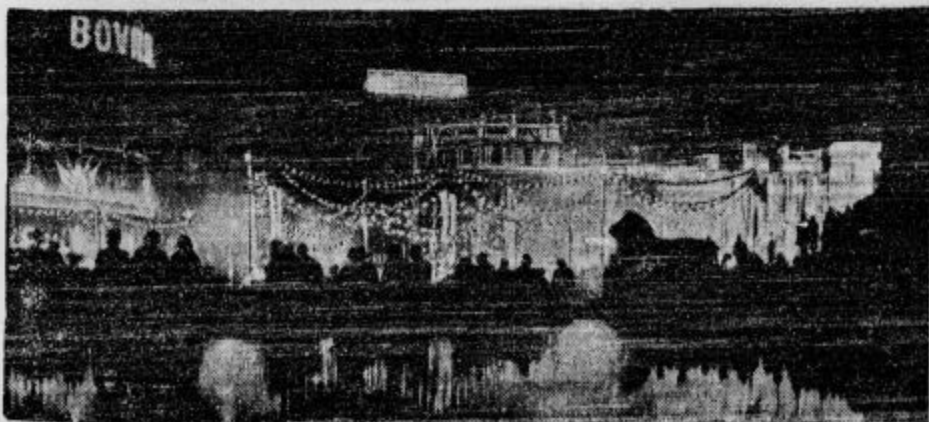
Naša uganka

Izrežite in dobro spravite!

čn

Izrežite in dobro spravite!

ALI STE ŽE PLACALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

Na Angleškem sedaj slave 25-letnico vladanja kralja Jurija V. z velikimi slovesnostmi. Dne 6. majnika je bil slovesen obhod. Zvečer tega dne je bil vse London razsvetljen. Na naši sliki vidimo razsvetljeno lepo londonko cesto Trafalgar Square.

glasbeni kvintet ter mešani in moški zbor Glasbene Matice ljubljanske.

d Zastava podmladka Jadranske stralec je blagoslovil v nedeljo v Ljubljani stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka. Ob tej priložnosti je imel krasen govor, v katerem je razvijal lepe verske in domovinske misli. Na kongresnem trgu se je zbralo 11.000 kotske mladine.

d Kmečki magasin, Ljubljana. Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas potrebe z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar, potem obiščite to trgovino.

d Nad deset milijonov dinarjev znaša po vseh dunajskih listov štati dobiček Trboveljske premogokopne družbe za leto 1934.

d Po 11 letih sta se videla. Pred 11 leti je Jovan Parič kot podjeten mladenič zapustil svojo družino v in šel po svetu, da bi kaj zaslužil. Z nekaterimi delavci iz Zagreba se je podal proti romunski meji, čez katero so brez težave prišli. Že čez mesec dni je bil Jovan s svojo družbo v Rusiji, kjer so v Omsku dobili delo pri gradbi ceste. Čez nekaj let je Jovan sporočil svojemu očetu, da se ne misli več vrniti v domovino. Ali hrepenenje po domovini je bilo močnejše in pred dvema letoma se je Jovan Parič vrnil s poljskim vizumom. O tem ni prav nič obvestil svojega očeta. Ker je bil več in spreten v svoji stroki, so mu mnogi gradbeni podjetniki prepuščali nadzorstvo nad gradbo hiš in mostov. Zadnji čas nadzoruje gradbo hiše v Derventi. Te dni je prišel k njemu starejši mož in ga prosil za oelo. Jovan je v modu takoj spoznal svojega očeta, katerega že 11 let ni videl in je nanj že skoraj pozabil. Prizor, ko sta se oče in sin spoznala, je bil silno ganljiv. Tako je Jovan kot nadzornik zidarskega podjetja našel svojega očeta, ki je onemogel in postaren leval okrog in iskal dela, kakor je sam pred 11 leti hodil po svetu za zaslužkom. Sin je seveda vzel starega očeta k sebi in mu bo gotovo olajšal stare dni, ker prav dobro zasluži.

d 500 letnico ustanovitve frančiškanskega samostana v Kninu v Dalmaciji praznuje slovesno 17. maja 1935. Udeležbo je prijavil tudi škof Mileta.

d Plačevanje mestnih davčita z vložitimi knjižicami je dovoljeno v Osijeku. Mestni svet je sprejel sklep, da se s tem zaostali davki plačevati z vložitimi knjižicami »Gradske Medionice«, in sicer more dati dolžnik svojo ali pa knjižico svojega sorodnika. Državni in benovinski davki se pa morajo plačati z gotovino.

d Kdaj se trošarina na vino in žganje ne pobira. Benška uprava je sporočila Združenju trgovcev v Ljubljani, da je izdala pod št. VII. 5797-8 z dne 4. maja odlok, da se pobira benovinska trošarina od vina in žganja pri točilih na debelo samo v primeru, če ti prodajajo vino ali žganje zasebnikom. Trošarina se torej ne pobira, če prodajajo trgovcem ali točilcem na drobno.

d 1063 popotnikov raznih narodnosti (zlasti Angležev in Nemcev) je prišlo s parnikom »Monte Rosa« v Split. Ostali so nekaj dni v mestu in okolici.

d Naše zrakoplovno pristanišče v Zemunu si je ogledal te dni italijanski tajni vojni odposlanec za zrakoplovstvo polkovnik Francesechini.

d Zaradi snikanja železniških oca se je promet potnikov tudi na novosadskih postaji povečal. Že v prvem mesecu je bilo 10.000 potnikov več, dohodki železnice pa so veljubi

knjižni prevozniki narasli v enem mesecu na 77.000 Din.

d Govore o uvedbi ekspresnega vlaka Zagreb—Belgrad s postajama v Novi Gradški in Vinkovcih. Prevozniki bi to prago s hitrostjo 76 km v petih urah in pol.

d Razstava jugoslovanskih izvornih predmetov je bila ono nedeljo otvorjena v poljskem Lvovu.

d Izvor drv v Abesiniji. Trgovci z drvi v Novem Sadu so prejeli velika naročila za izvor drv v Abesinijo. Do sedaj so izvozili tja že 3000 vagonov drv. Cena drvam je zato narasla, posebno še, ker pričakujejo novih naročil.

d Jugoslovanske delniške družbe za izvoz kamilie so te dni ustanovili v Belgradu. Imela bo podružnico v Veliki Kikindi. Družba hoče hrvatski kamilice in tudi druge zdravilne rastline. Glavnica družbe znaša pol milijona dinarjev.

**Za čiščenje
krovi**

uporabljajte znani
**PLANINKA-ČAJ
BANOVEC.**

Pristen je le v plom-
biranih paketih.

Reg. br. N št. 1/11 1932.

d Srbsko pravoslavno cerkev bo čez zgraditi v najkrajšem času na Sušaku. Občinska uprava je že darovala potrebno zemljišče.

d Novo šolsko poslopje prično še letos graditi na Svetini nad Celjem. Veljalo bo okrog 300.000 Din. Korajzja velja!

d K umoru gospodarja Kristofa v Lučah iz Luč poročajo, da so orožniki prijeli dva osumljena divja lovca, katere sta umor priznala. Za cokrat se ve le toliko, da je gospodarja Kristofa ustrelil 19 letni hlapec Aleš Molčnik iz Podvolovke. Zločinska družba je obstojala iz treh divjih lovcov. Tretjega še iščejo.

d Dobro posarejeni kovanci po 10, 20 in 50 Din so se pojavili v Zagrebu. Pozor!

d 53.000 Din v gotovini je odnesel neznan umovni najemniku tovarniške restavracije na Jesenicah Antonu Legatu.

d Zanimaki letnih sejnov v naših kolidarjih in pralnikih dobro služijo prodajalcem in kupcem, oziroma tudi občinam le tedaj, ako so ti zanimaki točni. Za točnost zanimakov pa more poskrbeti le vsaka posamezna občinska uprava. Vljadno tedaj rabimo vse županstva v Sloveniji, da sporoče založništvo »Družinske pratike« vse pomembnosti v letnih sejinah.

d Kodak - kamera velja samo 75 Din, prišel je torej čas, ko si vsak lahko omisli fotografsko kamero. Tudi Vi si lahko privoščite veselje, ki ga uživajo taki, ki že fotografirajo. Kodak-Baby-Brownie je tako enostavna kamera, da z njo dela lahko vsak otrok. Zahtevajte pri najbližjem fotografcu, da Vam jo pokaže. Velikost slik 4 x 6,5 cm. Rabite vedno le Kodak ali Pathe-filme. Z njimi dobite krasne posnetke.

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogoljub«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

NESREČE

d Požari na Dravskem polju se vrstijo kaj naglo drug za drugim. posebno gorijo Dravsko polje je hudo prizadeto. Tokrat so na vrsti Cirkovce. Dne 7. maja okrog štiri tju-traj je nenadoma začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika Martina Paj. Ogenj se je naglo razširil na gospodarsko poslopje posestnika Franca Jevšovarja. Velika nevarnost je pretika šolskemu poslopju in drugim s sedom.

d Hiša z gospodarskim poslopjem je zgorela posestniku Francu Podkrižniku v Zgornji Ložnici pri Mariboru.

d Do tal je pogorela lesena hiša čedlarja Josipa Osvalda v Osilnici.

d Gospodarska poslopja se pogorela posestniku Feliksnu Tavčarju v Vodicah nad Ljubljano.

d Še dva požara. V Braunšvajgu pri Račah so imeli zaporedoma dva požara. Zgorelo je najprej gospodarsko poslopje posestnika Antona Videršeka, nato pa je nastal ogenj v šupi posestnika Rudolfa Lovreca, v kateri je imel shranjeno kolo. Zgorela je šupa s sklenjem ter ostreže na hiši.

d Pri plesanju na Turncu za Smarno gore se je v nedeljo hudo poškodoval 20 letni jurist Svetozar Likar, doma iz Celja. Pri padcu v globino je dobil smrtonosne poškodbe. Pripehan je bil v ljubljansko bolnišnico, kjer je poškodbam podlegel.

d Pri zadnjih volitvah se je hotela več skupina volivcev iz Radla nad Marenbergom prepejati s tovornim avtom na vodišče v Marenberg. Pri vožnji navadil je odpovedala na vora. Tovorni avto se je trikrat prevrnil. Pri tem je bilo okrog 15 ljudi poškodovanih. Zelo hudo sta bila poškodovana Franc Koch, posestnik iz Radla, ter Emil Knez iz Marenberga, ki sta bila takoj prepejana z avtom v bolnišnico v Slovenjgradcu.

d Ko se je zaletel s kolešcem v drevo, je dobil pri padcu veliko rano na glavi mariborski stavbenik Ivan Spes.

d Ponesrečenci. Ko je padel z vagona na cementni tlak, je dobil hude notranje poškodbe 55 letni vozovni preglednik Ivan Tomec iz Ljubljane. — Pri padcu s koleša si je zlomil nogo Anton Andrejak na Glincah. — Pri Got. Sv. Kungoti je avtomobil, ki je prevažal rolive, zavozil v voz ter ubil konja. — Po nesreči se je ustrelil v nogo dijak Ivan Hložman iz Klanca pri Predosljah. — V poslopje ljubljanske realke se je drsal po ograji stopnice 13 letni dijak Jamko Lončar, sin bivelega poslanca iz Trilja. Deček je prišel v zagodo ter padel precej globoko in drugega v prvo nadstropje. Zlomljenih ima več reber in le druge hude notranje poškodbe je dobil. — Po stopnicah je padel železniški svetilničar Friderik Kepa v Mariboru. — Pri prekladanju sodov si je zlomil nogo gostilničar pri Partušu v Trbovljah g. Randl.

NOVI GROBOVI

d Ko v smrti sen kdaj ločim tih, naj bo takrat moj zadnji dih: Čestena si Marija! V Mostah pri Ljubljani je umrla Zormanova Anka. — V Železnikih je umrla Marija Medur, roj. Plajtar. — V Škocjanu pri Dobu je zapustil solzno dolino Mihael Bergant, dolgoletni ključar podružne cerkve sv. Kancijana. — V Selah pri Dragatuhi je zaspal v Gospodu posestnik Lihael Gorje. — V Dol. Logatcu

pokopali 86 letno Nožo Jerina. — V Nazaretu v šavinski dolini je izdihnil Jezernikova Nežka iz Dobrovelj. — V Rušah je zapel mrtvaški zvon posestniku Ivanu Marinu iz Bezene. — Na Blejski Dobravi je umrla Marija Razinger. — V Kapiji pri Vranskem je odšla h Gospodu po večno plačilo 81 letna veleposestnica Antonija Apost. — V Ptuj je umrla vseučilišnica Emica Smodiš. — V Ljubljani so med drugimi odšli v večnost: mati znanega ljubljanskega odvetnika Oblak Jerica, Krašovec Josip, Marija Pavlin, roj. Matov, Marija Peruzzi, roj. Kralj in uslužbenec mesarne elektrarne v pokoju 76 letni Anton Zemljak.

RAZNO

d Velike pasijonske predstave v Narodnem gledališču v Ljubljani. Premiera pasijonske drame »V času obiskanja«, ki jo je napisal član drame g. Edvard Gregorin, se je vršila v torek, dne 14. t. m. Delo obsega 8 postaj in dve živi sliki. V prvi postaji nastopi Jezus kot »Učenik« in se godi pred domom Jezusove matere v Nazaretu. V drugi kot »Poslanec« — na dvoru pagánov v jeruzalemskem templju. V tretji kot »Duhovnik«, v veži in v obednici Jožefa z Arimateje. V četrti »Sodnik«, v zbornici Velikega zbora v templju. V peti »Kralj«, pred sodno hišo in sodni hiši. V šesti »Clovek«, na zgornjem in spodnjem dvorišču sodne hiše. V sedmi »Sin božji«, na Golgoti in na vrtu pred grobno votlino. V osmi »Odrešenik«, v grobni votlini Jožefa z Arimateje. Epilog (dve živi sliki): Jezusovo vstajenje — Jezusovo poveljanje. Jezusa iz Nazareta predstavlja g. E. Gregorin, ki je delo tudi zreziral. Drama je posebno zanimiva, ker je zajel avtor ves nastroj tedanjega časa, razmere, ki so vladale takrat, ko je prišel oznaniti Jezus svoj božji nauk. V drami je polno prekrasnih in v srce segajočih prizorov. V delu nastopa okrog 90 ljudi, oder je popolnoma nanovo opremljen in kostumi večinoma novi. Naslednje predstave bodo: v sredo 15. maja, v soboto 18. in v nedeljo 19. maja vsakokrat ob 8 zvečer. Za te nove pasijonske predstave vlada med občinstvom največje zanimanje in obetajo postati zopet nov pomemben, kulturni dogodek. — Opozarjamo vse počeželske odre, da si igro gotovo ogledajo. Režira in vodi jo sam avtor knjige: V času obiskanja. Knjiga stane nevezana 26 Din, vezana 38 Din, dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

d »Normandie« je pripravljen za pot. »Normandie«, največji in najluksuznejši ekspres-parnik sveta, je dograjen in je začetkom maja zapustil zibelko svoje gradnje St. Nazaire ter odplul proti francoskemu pristanišču Le Havre, kjer bo postavljen v redni potniški promet na progi Havre — New York, ki jo bo prevozil v rekordnem času 4 dne h. Nepozabni in spominjski dan v zgodovini paroplovstva bo 29. maj, kajti tega dne nastopi »Normandie«, 79.280 tonski parnik od »French Line«, svojo prvo pot v Ameriko. Ta dogodek bo zvezan z velikimi svečanostmi v Franciji, ker vsa Francija trdno pričakuje od svojega giganta Oceana, da ji pribori sinj trak. »Normandie« bo v rešnici ponos najveličnejše parobrodarske družbe Cie. Gle. Transatlantique, Francoske linije, katere zastopstvo je v Ljubljani, Masarykova cesta 14.

V vsako hišo Domoljuba!

Novi evharistični križi

Nedeljo za nedeljo se dvigajo novi evharistični križi v višavah naše domovine, ki domačina in popotnika pozdravljajo in opozarjajo na velike dneve, ki nas čakajo. Blagoslov evhar. križev je povsod izreden dogodek. Cele soseske ali župnije se zbere okrog križa in med molitvijo in mogočnim petjem obljublajo zvestobo Kristusu. Ker se slovesne blagoslovitve vrše skoraj povsod po približno enakem sporedu, naj nam naši dopisniki oprostijo, da celotnih opisov iz njihovih krajev ne bomo več priobčevali, ampak slovesnost le na kratko omenili. Zadržne dni smo sprejeli sledeča obvestila:

Moravče. Doslej so bili blagoslovljeni križi v teh-le vaseh moravške župnije: Moravče, Vrhopolje, Ribče, Stegne, Dole, Kokošne, Sv. Trojica, Velika vas, Sv. Križ, Gor. Javoršica, Sp. Javoršica. V nedeljo bosta blagoslovljena križa v Došnu-Stančiblazih in na Grmachi. Pa s tem vrsta še ni zaključena. Moravška župnija želi, kot je napisano na več evharističnih križih: Kristus — kraljuj!

Župnija Dolenja vas pri Ribnici se je zbrala k blagoslovitvi križa na Hribu blizu nove kapele sv. Terezike.

Župnija Podzemelj je slovesno postavila 8 m visok križ na vrhu Kučera.

Župnija Leskovec pri Krškem spominjata na kongres dva križa. Eden stoji poleg župne

cerkve, eden pa na Straži sv. Valentina pri ondetni podružnici.

Duhovnijska Košica nad Zagorjem je postavila 12 m visok in daleč viden križ na farovski hribčku.

Nad župnijo Trebnje kraljuje 17 m visok križ, ki so ga postavili nad farnim pokopališčem.

V Bukovščici so blagoslovili evhar. križ dne 5. maja.

Župnija Selca nad Sk. Loke ima že dva križa: na Jamniku in pri Sv. Mohorju. Druge bodo še postavili.

Nova Oselca ima svoj križ blizu meje tako, da ga vidijo tudi bivši farani, ki jih je od fare odtrgala državna meja.

Župnija Preigane je na belo nedeljo slovesno blagoslovila 16 m visok evhar. križ na najvišjem vrhu župnije na Malem vrhu.

V Lešah pri Brezjah so sredi fare med Lešami, Peračico in Palovčami postavili 22 m visok križ.

V Dragatušu so postavili 30 metrov visok križ pred cerkvijo.

V Suhorju so s sodelovanjem dobrih ljudi postavili 12 metrov visok hrastov križ, katerega so 12. maja slovesno blagoslovili.

V Javorju pod Ljubljano so postavili križ, visok 14 metrov, na prijaznem hribčku pred župno cerkvijo.

Pojasnila

Zastava. S seboj prinesite vse zastave, ki jih imate. Doma pustite le bandero. Domači župni urad naj vsakemu zastavonoši izda potrdilo, da je zastava namenjena samo za evharistični kongres in da se bo po kongresu zopet iz Ljubljane odnesla. (To zaradi mestne užitnine v Ljubljani.)

Note za himno »Povsod Boga« ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in jih naročate tam. Glav. prip. odbor ima v zalogi samo note za mladinsko petje (enoglasno), kjer je natisnjena tudi himna »Povsod Boga«. Te note dobijo gg. veroučitelji na zahtevo brezplačno pri Glav. prip. odboru.

Baklje niso obvezne. a v interesu čim večje lepote in mogočnosti moške nočne procesije bi bilo, da si baklje nabavi vsak, ki bo v procesiji sodeloval. Blcke za nakup bakelj dobite pravočasno.

Kdaj dobite kongr. knjižico in znak? Kongresna knjižica (za 4 Din), ki je obvezna za slehernega udeleženca kongresa (razen otrok), je v tisku. Pravtako se izdelujejo znaki. Vse bo še ta mesec gotovo in razposlano.

Kongresni znaki bodo dvoje vrste: v preprostejši izdelavi bodo stali po 1 Din, v boljši izdelavi pa po 2 Din.

Za številne avtobuse bo odsek za vozila preskrbel v Ljubljani primeren prostor za garažiranje. V tem pogledu ni treba imeti skrbi.

Napise za dekanjske skupine oskrbi Gl. prip. odbor v Ljubljani in ni glede tega treba dekanijam nikake skrbi.

Nekateri se boljše gneje. Zato bi raje ostali doma. Gneječa je samo tam, kjer ni organizacije in kjer se ljudje ne držijo danih navodil. Naš kongres pa bo tudi v organizatornem pogledu odlično pripravljen. Sedaj je samo še na udeleženceh samih, da izdana navodila vpoštevajo, pa bo šlo vse v najlepšem redu, brez gneje in prerivanja.

Mnozi se nameravajo prijaviti šele zadnje dni. Povejte ljudem, da s zavlačevanjem prijavljanja silno otežujejo organizacijo kongresa. Glav. prip. odbor mora voditi vsaj približno število udeležencev, da more vse potrebno ukreniti glede zborovalnih prostorov, glede razmestitve vernikov na Stadionu, glede zbirališč za procesijo, glede pre-

hrane in prenočišč itd. Pomislite samo, če bi bilo za eno procesijo prijavljenih 30.000 ljudi, a prišlo bi jih 50.000. Taka procesija neprimerno dalje časa traja in tu je treba drugačnih ukrepov.

All se lahko ljudje tudi še po sterjenju prijavijo oglašajoč Seveda se lahko. A prve in glavne prijave je treba poslati takej.

Prenočišče bo treba vnaprej plačati. Skupno prenočišče bo za ves čas kongresa stalo samo 3 Din. Natančna navodila glede prenočišč dobite.

Povsod Boga!

1. Povsod Boga, ljubljena Mati, / mi hočemo povsod Boga: / naj vlada Bog, Kralj naš in Če, / Gospod je zemlje in neba ... / Svoj blagoslov, Marija, pošli iz rajskih dalj. / Povsod Boga, On je naš Oče, povsod Boga, On je naš Kralj!

2. Povsod Boga, naši mladinci, / naj sveta vera jo blazi. / Naj daje moč našim naporom, / za vzore svete jo vzgoji. / Svoj blagoslov, Marija ...

3. Povsod Boga, našim družinam, / naj zakon božji v njih živi. / V njih se vrsti z delom molitev / in srcem radost Bog deli. / Svoj blagoslov, Marija

4. Povsod Boga, zemlji slovenski, / ujevova je za večni čas! / Naj vodi Bog Jug naš slovenski: / nebes Gospa, podpiraj nas! / Svoj blagoslov, Marija ...

5. Povsod Boga, Cerkev naj sveta / v svobodi narode uči / Naj nosi luč božje ljubezni, / da bomo v njej edini vsi. / Svoj blagoslov, Marija ...

Himna sv. Rešniemu Telesu

1. Mogočno se dvigni nam spev iz srca / v pozdrav Rešeniku, Vladarju sveta. / Kristus kraljuj! Kristus zmaguj! / V hostiji sveti nam gospoduj!

2. Larujemo vdano ti svoje srce, / dejanja, besede, vse misli želje. / Kristus kraljuj! Kristus zmaguj! / V hostiji sveti nam gospoduj!

3. Poživi nam vero v presveto skrivnost / večerje nebeske — vseh svetih sladkost. / Kristus kraljuj! Kristus zmaguj! / V hostiji sveti nam gospoduj!

4. Utrdi, Zveličar, nam uranje zdaj, / po Rešnem Telesu obetaš nam raj. / Kristus kraljuj! Kristus zmaguj! / V hostiji sveti nam gospoduj!

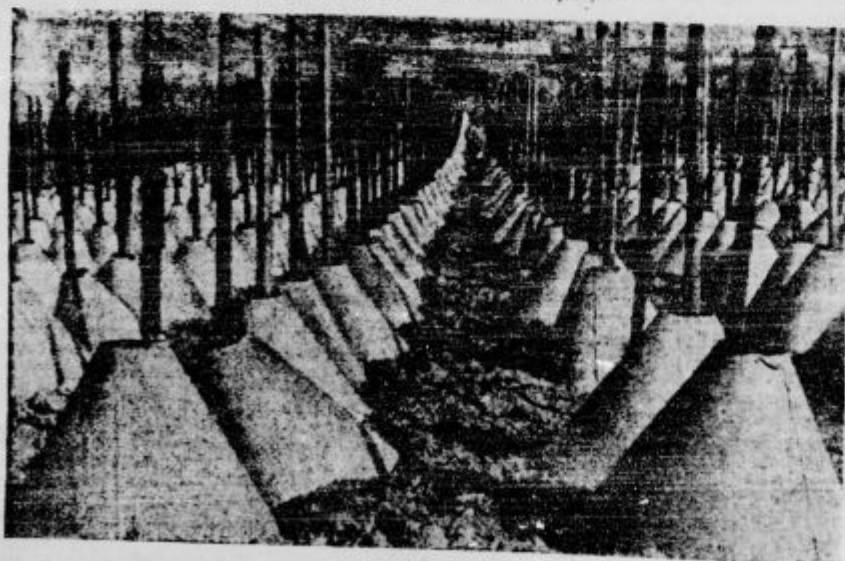
5. Ljubezen gorečo nam v srcih užgi / do hostije bele, do rešne Krvi. / Kristus kraljuj! Kristus zmaguj! / V hostiji sveti nam gospoduj!

Pogled na ogromno množico, ki se je zbrala v nedeljo k blagoslovitvi spominske plošče rajnemu župniku Jakobu Anjažu na Šmarni gori.

Tisočglava množica odraslih in mladine, ki je v nedeljo prisostvovala blagoslovitvi 41 za slavnost naraščanja Jadranske straže v Ljubljani.

Trte zavarujejo, da ne bodo pozeble. V slovečih vinogradih okrog Gumpoldskirchena na Nizjem Avstrijskem trte po noči pokrivajo s takimi le »ploščicami«, da jih obvarujejo pomladne pozebe.

Moštova esenca

»MOSTINE«. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. — Cena 1 steklenice za 150 litrov 20 Din po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA

Zidovska ulica in v »Nebotičniku«.

Prodane neveste

Pri nas žive prodane neveste le še v igrah. Dejansko se žena ne smatra več za prvo domačo žival, ki se kupi. Za to se ima zahvaliti Kristusu kralju Osvoboditelju. Kjer se krščanska kultura še ni uveljavila, so neveste se vedno dejansko naprodaj kot krave, tako n. pr. pri nehamedanah. Pred kratkim je najbližja mošlinska oblast v Jeruzalemu izdala na vse očete proglas, naj za svoje, za možitev zrele hčere, ne nastavljajo previsokih cen. Kajti drugače se jim zna zgoditi, da bodo obsedeli. Mnogi ženini ne zmorejo takih visokih cen, kot jih očete često zahtevajo za svoje hčerke, posebno če jih smatrajo za prvovrstno blago. Zato se rajši obrnejo drugam, kjer jih imajo ceneje na izbiri. Posebno na otok Ciper se radi zatekajo. Zalostno poglavlje ženske zgodovine je to, zlasti še za 20 stoletje. Naj bi se naše ženstvo iz tega učilo blagoslova krščanske kulture, ki je s takim »a-
raufanjem« takoj od svojega početka obratnalo. Brezverna krščanska žena je radi tega še večjega obsojanja vredna, kot brezverni mož.

RADIO

Program ljubljanske radio oddajne postaje od 16. maja do 23. maja 1935.

Četrtek, 16. maja: 18. Plošče, 18.20 Slovenščina, 18.40 Čas, poročila, obvestila, 19. Poslušajmo pozavno, 19.50 Nac. ura, 20. Prenos iz Beograda, 21.30 Čas, poročila, program, 22. Domača plesna glasba, **Petek, 17. maja:** 11. Solška ura, 18. Plošče, 18.20 Glasbila in njih uporaba, 18.40 Čas, poročila, obvestila, 19. Modernec, 19.50 Nac. ura, 20. Pashalov večer, 21.30 Čas, poročila, program, 22. Pastirske in planinske pesmi, **Sobota, 18. maja:** 18. Radijski orkester, 18.40 Čas, poročila, obvestila, 19. Zna. politični pregled, 19.50 Nac. ura, 20. Vesel in pester večer, 21.30 Čas, poročila, spored, **Nedelja, 19. maja:** 7.30 Gospodarsko predavanje, 8. Dobro jutro, dober dan, 8.50 Čas, novice, 9.45 Vezsko predavanje, 10. Prenos iz stolnice, 11. Higijen kmečkih otrok, 11.20 Plošče, 12. Plošče, 13. Citre, 13.45 Ženska ura, 16. Pisana šara pesmi, besed in godbe, 19.50 Nac. ura, 20. Čas, poročila, spored, obvestila, 21.30 Ljubi maj, krasni maj, 21.50 Čas, poročila, vreme, spored, 22. Za ples in dobro voljo, **Ponedeljek, 20. maja:** 18. Plošče, 18.30 Zdravniška ura, 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila, 19. Schumannove pesmi, 19.50 Nac. ura, 20. Prenos iz Beograda, **Torek, 21. maja:** 11. Solška ura, 18. Punčke žive, 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila, 19. Radijski jazz, 19.50 Nac. ura, 20. Prenos iz Uniona, 21.30 Čas, poročila, spored, 22.50 Angleške plošče, **Sreda, 22. maja:** 18. Plošče, 18.20 Pogovor s poslušalci, 18.40 Čas, poročila, spored, obvestila, 19. Tri flavte, 19.50 Nac. ura, 20. Postanek in razvoj opere, 21.30 Čas, poročila, spored, 22. Mendelssohn: škotska simfonija.

VINO pristo in poceni dobite pri **Centrainski vinarni** v Ljubljani

Sodnik: »Koliko ste stari, gospa?«

Priča: »Enindvajset let in nekaj mesecev.«

Sodnik: »Koliko mesecev, vedite, da ste pod prislogo.«

Gospa: »Stodvajset mesecev.«

PODOMOVINI

ZAHVALE

Podpisana Marija Kropivnik iz Zg. Brnika 45, p. Cerklje, se upravi »Domoljuba« prišerno zahvaljujem, ker mi je pri moji požarni nesreči izplačala znesek 1000 Din (en tisoč dinarjev). Za to veliko prvo pomoč bom upravi »Domoljuba« vedno hvaležna.

Zg. Brnik, dne 9. maja 1935.

Marijana Kropivnik, s. r.

Dne 3. maja mi je pogorela hiša in precej gospodarskega poslopja. Redno sem naročen na »Domoljuba« in pravočasno plačal naročnino. Uprava »Domoljuba« mi je zato izplačala en tisoč dinarjev požarne podpore, za kar se ji iz vsega srca zahvaljujem.

Brdo pri Ihanu, dne 6. maja 1935.

Jože Dolinar, s. r.

Smrtna kosa

(Primskovo pri Litiji)

Dne 7. maja je umrl g. Matevž Plešič, brat našega gospoda župnika. Star je bil 81 let. Bil je svoj čas dober gospodar na Jami (Golobrd pri Medvodi). Z denarjem, ki ga je prinesel iz Amerike, si je popravil svoje gospodarsko poslovanje, ki je še danes dobro ohranjeno. Dolga leta je bil tudi občinski odbornik. Na stara leta je izročil posestvo svoji hčerki, ki pa je kmalu umrla. Pokojni je večkrat prišel na Primskovo k svojem bratu Antonu. Kljub visoki starosti je bil še do zadnjega čil in je rad pomagal pri delu. Zadnje čase pa so mu začele otekati noge. Legel je in ni več vstal. Jeseni je bil še na Primskovem, pa je dejal: »Sedaj pa ne bom več prišel. Čutil je, da se mu bliža smrt. Pokojni je bil vzoren krščanski mož. Z ostalim sorodstvom iskreno sočustvujemo, njemu pa naj cveti večna luč.

Gustav Strniša:

VINSKE GORICE

(Dolje.)

Martinu se ni nikamor mudilo. Bil je navidezno popolnoma miren, a v srcu je čutil nekaj težkega in strašnega. Ubili človeka? S to mislijo se je boril in boril. Upal je, da jo prebohi. In bo lahko zakrivil zločin. Pa ni mogel najti prave opravičbe pred svojo vestjo.

Moje in njeno življenje je uničilo se je akusal zagovarjati sam pred seboj, a že je čul v globoki notranjosti odgovor: »Samo Bog je sodnik nad dobrim in zlim! In spoznal je, da ga tudi ta zagovor ne reši težke obtožbe, če zakrivi umor.

Kljub temu je vztrajal pri svojem načrtu. Čeprav se je bojeval v svoji notranjosti, ni niti enkrat zdvomil, da ne bo storil, kar je nameraval, tako globoko se je zakoreninila vanj želja po maščevanju.

In zdaj je korakal v hrib. Šel je za Jeromom, da ga ubije, da zakrivi zločin nad sočlovkom. Ali ni kakor Kaju, ki je ubil brata. Ali ni že njegov sklep nekaj vnebovpijočega?

Tisel za mislijo se poraja, vest se oglašuje. On gre dalje, da se maščuje.

Jerom je sedel v zidanci in pil.

Z glasnim truščem so se odprla vrata.

Jerom je prebledel:

»Kaj hočeš?« Glas se mu je tresel od strahu.

»Prišel sem, da te ubijem!«

Mirno in hladno je Martin spregovoril. a Jerom je videl resničnost v njegovih očeh in že boji se je prestrašil. Pograbil je svojo gorjačo,

Ogenj.

(Kresnice.)

Dne 8. maja ob 3 jutraj se je vnela hiša Jerneja Štrublja (Romatova) v Kresniškem vrhu. Hiša je bila s slamo krita in bolj v samotni. Zgorelo je popolnoma vse. Oblike so rešili samo toliko, kolikor so jo imeli ponoči na sebi. Zgorel je ves živež, vsa oprava, vsa obleka, komaj so se domači rešili iz goreče hiše, ko so že stropi nad njimi začeli pokati. Zavarovan je bil samo za 4000 Din. Ako bi mu kak dober človek poslal kaj oblike, bi mu zelo ustreget. Sosedje mu ne morejo dosti pomagati, ker so v sedanjih razmerah sami v veliki potrebi.

Lepe novice

(Bukovščica)

No, vendar enkrat nekaj iz našega skritega kota! Euharistični križ se je zasvetil dne 3. majnika. Naši vrli možje in fantje so ga umetno pripravili. Lep mesec pa je daroval dobri Novakov oče. Križ je blagoslovil med običajnimi slovesnostmi naš dober sosed g. Fr. Kokel s Sv. Jošta, ker je domači g. župnik, žalihog, bolan. Naj kraljuje križ nad našo lepo dolino! — 9. maja smo imeli sv. birmo. Vsa fara je bila po koncu, da se je vse lepo izvršilo. — 9. maja zvečer na je imel pri nas g. Fr. Kokel s Sv. Jošta sklonitno predavanje o euharističnem kongresu. Udeležba je bila obilna. Nabrati smo pri tej priliki 82 Din za euharistični kongres. Nekaj se torej gibljemo tudi pri nas!

Marija Pomočnica in križ

(Peče)

Zadujo nedeljo tega meseca, to je 26. maja imamo v Pečah slovesnost Marije Pomočnice. Začetek ob pol treh popoldne. Najprej cerkven govor na prostem pred cerkvijo, nato slovesen obhod s kronanim kipom Marije Pomočnice skozi vas, pete litanije z blagoslovom in cerkveno darovanje. Vabljeni so vsi častilci Marije Pomočnice iz okolice, zlasti iz sosednje Kolovraške župnije in izpod Sv. Gore, odkoder je težko priti na Rakovnik. V Pečah pa imamo od lunskega leta, ko je bila Marija slo-

vesno kronana, tudi odpustke Mar. Pomočnice. — Po tej slovesnosti bo še blagoslov križa, ki bo stal ravno nad Pečami ob poti proti Tlačnici. Ne bo postavljen samo za letos, ampak kot stalno znamenje našega Obrešenja. Izdelan je iz močnega hrastovega debla, visok 10 metrov, pa s krasnim velikim lesenim kipom umirajočega, na križ pribitega Kristusa. Tako dobijo Peče novo znamenitost — svojo Kalvarijo.

Blagoslovitev župana Permeta jame

(Ponova vas)

Društvo za ureditev podzemeljskih jam v Ponovi vasi je že nekaj let na delu, da pripravi ljudem čim lažji dostop in dober ogled jame. V zvezi s tem je bil v zadnjih dveh letih urejen vhod v jamo skozi »Ledenico«, s čimer je celoten obseg povečan na dvakratno dolžino. Otvoritev tega novega vhoda bo zvezana z blagoslovitvijo, kar bo opravil g. stolni dekan dr. Franc Kimovec. V nedeljo 19. maja ob 9 dopoldne bo v zgodovinski cerkvi na Taboru sv. maša, nato pa blagoslovitev jame, ki leži 10 minut od Tabora. Pri prireditvi sodeluje Salezijanska gobja z Rakovnika in bo v okolici jame prirejena domača zabava. Ogled Župana Permeta jame ne bo zanimiv samo za one, ki jo še niso videli, ampak tudi za one, ki so jo že videli, ker se je obseg in pa izpeljava vhoda mnogo podaljšala in je jama na privlačnosti in veličastnosti veliko pridobila. — Pridite v obilnem številu!

Razno

(Polica pri Višnji gori)

Naši fantje so te dni odhajali k vojakom. Težki so bili dnevi slovesa in srca staršev so utripala v skrbi za usodo svojih sinov. Fantje, Bog vam daj srečo v vojaškem stanu in zdravi na duši in telesu se vrnite na svoje domove, ko boste odslužili domovini. — Naša župnija se živahno pripravlja za velike euharistične dneve v Ljubljani. — Naša cerkvena dvorana vas zopet vabi. 19. maja bodo članice Marijine družbe ob 3 popoldne igrale lepo igro »Junško deklet«. Oglejte si lepo igro vsi!

Birmo smo imeli

(Selca nad Škofjo Loko)

Prvi teden maja se je naša župnija živahno pripravljala, da čim dostojneje sprejme svojega ljubljeneega nadpastirja, ki je prišel k nam 9. maja. Lep sprejem smo mu pripravili. Sprejema se je udeležila šolska mladina s svojimi vzgojitelji, Marijine kon-

a mladenič je bil urnejši. Že je imel gorjačo v roki in se smehljat:

»Ali si mislil, da boš mene? Ne, ne boš me! Pa če bi se mi skril ne vem kam, našel bi te, kajti hotel sem te dobiti in dobit sem te! Sam veš, kaj se pravi, nekaj hoteti! Tudi ti imaš močno voljo, tudi ti si ubijal nas kmete z go-ljufijo in varanjem. Tudi ti si ubil srce uboge Rezi-ke in moje srce. Zdaj imam pravico nad teboj in ubijem te!«

»Nobene pravice nimam! Pravica pritiče Bogu! Pusti me in budi pameten!« ga skuša pomiriti starec.

»Pravica pritiče samo Bogu!« čuje kovač odjek v svojem srcu, a presliši ga, ker ga hoče preslišati.

»Kdo pa je tebi dal pravico, da si ubijal? Kdo zakrži Martin in se divje zakadi v Jeroma in ga podere na tla.

Napadeni hrešči:

»Pusti me, dam ti kolikor hočeš!«

»Mar mi tvoj prigoljufani denar. Tu imaš plačilo!« zarjove kovač in ga močno udari s kolo-
lom po glavi. Nato ga hoče še enkrat.

Ranjenec se ves krvav nekoliko dvigne in zaječi:

»Moji otroci!«

Kaj mu je bilo, da se je spomnil svoje dece? Morda mu je bilo ta hip, ko je zagledal smrt nad seboj, žal da je nekaj svoje otroke zavrgel, morda jih je zdaj res ljubil in se je zbal misli, kaj bo z njimi ko ostanejo sirote, saj je zdaj vestno skrbel za nje. Morda mu je hipoma vzniknila misel in se je spomnil, kako je Martin ljubil deco, da je bil ves neumen nanjo in si je del, da ga mogoče ta beseda reši smrtnega udarca.

In res ga je rešila.

Kovač ga je pogladil kvišku. Spomnil se je dveh šibkih razdrapanih otročičev, ki jih je videl, ko je prišla Jeromka v vas. Da, ali naj bodo zavoljo njega brez očeta? Srce ga je za-bolelo. Vrgel je kol od sebe in zarjul:

»Mrha, pa živi, čeprav nisi tega vreden!«

Pogledal je na tleh ležečega, ki se je one-
svestil. Polil ga je z vodo, ki jo je našel na mizi v zelenki, postavil predenj lončen vrč z vinom in hlavno odšel.

Bil je silno razburjen. Nič ni pogledal, kaj je z Jeromom, ni ga pregledal, ne skušal obu-
diti k zavesti, samo proč ga je gnalo.

Sele, ko je bil že v dolini, ga pretresla mi-
sel, da je pustil ranjenca brez pomoči in se niti
prepričal ni, če je sploh še živ.

Ko pride v dolino se ozre in začuti tiho
bolečino. Kri, ki jo je prelihl čuti na srcu kakor
strašno težo. In vse gorice so okrvavljene od
zarje, ki se posavlja. Težko mu je in kakor
razbojnik hleti sklonjene glave domov.

Komaj slišno šepeta zefir in pihlja čez go-
rice.

V Jeromovi zidanci se začne pritajeno
vzdihovanje. Ranjenec se je predramil in se
skuša dvigniti. Sam ne ve, kako dolgo je ležal
v nezavesti. Tedaj zatipa poleg sebe vrč z vi-
nom. Hlastno ga dvigne in se napije. Ko se ne-
koliko okrepča, se vleče nazaj na tla:

»Pošteno me je udaril! Hvala Bogu, da me
ni ubil!«

ln spomni se svojih zadnjih besed. Kdo mu
jih je narekoval? Kako da so mu tako naen-
krat zardile preko jezika, čeprav ni na to
mislil?

gregacije, Katoliška škola, Narodna prosveta, gasilci in veliko ljudstva. Le zastopniki občine smo letos pogrešali. Ljudstvo razmišlja, kaj ta izjema pomeni. Fantje na konjih in dekleta v narodnih nošah so tvorili posebno pestro skupino. Cerkev je bila sijajno okrašena. Tako okrašenosti si zna zamisliti menda samo naš vrli Jože. Vsa hvala mu! — Obisk našega nadpastirja in njegov ljubeznivi nastop nam bo ostal še dolgo v lepem spominu.

Gorelo je (Osilnica)

Dne 7. maja je začela goreti lesna hiša čevljarja J. Osvalka, ki je postala žrtev plamenov. Ker je veter raznašal iskre, je bila v nevarnosti okolica. 20 do 30 m daleč se je že vžigalo, a so vaščani ogenj zadušili. Hiša sosedu Ant. Kovača je pogorela do golenja zidu. Obema pogorelecima so le nekaj malega rešili, večina obkale in vsa hrana je zgorela. Ko so prišli okoliški gasilci, se je posretilo nevarnost za vas odstraniti. Hvala jim!

Versko življenje (Radomlje)

Od velike noči dalje imamo z dovoljenjem prežviženega g. škofa vsako nedeljo in praznik dve sv. maši. Prva služba božja je ob 7, druga ob 9. S tem je ljudem zelo ustreženo. Pri tem gre zahvala g. Doktorcu, ki je v svoji požrtvovalnosti omogočil, da vsi verniki lahko zadostijo svoji verski dolžnosti. Potrebno bi bilo, da bi se cerkev povečala ter sčasoma ustanovila lara. Toda to nam zaenkrat še ne dovoljuje kriza. — Majniška pobožnost se vrši v naši cerkvi ob pol 8 zvečer. Ljudstvo prihaja k pobožnosti in lepem številu ter vneto poslušala lepe evharistične šmarnice, ki naj bodo priprava za evharistični kongres. Prosimo Boga, da bi letošnje evharistično leto tudi v naši duhovni obrodilo mnogo dobrega sadu.

Drobne vesti (Rovte)

Našo božjo ujivo smo zadnje čase lepo preuredili. Prav je tako. Spoštovanje do rajnih je najlepši znak srčne plemenitosti. — Naši fantje so imeli trimesečni tečaj, kjer so se učili o sadjarstvu, gospodarstvu in drugih potrebnih rečeh. Prosim našega požrtvovalnega g. šolskega upravitelja, da tam tak tečaj tudi za priladno zimo pripravi. — Tudi dekleta se baje pripravljajo na gospodinjstvi tečaj. Le horaj! — Naši igralci so nastopili z igro »Za pravdo in srce«. Lepo so igrali, Vsa čast jim!

Tudi sadjarska podružnica namerava prirediti predstavo na prostem. Vabimo igralce k sodelovanju. — Letos je pri nas hroščovo leto. Potrudimo se, da bomo uničili čim več tega škodljivca!

Evharistična proslava (Leskovec pri Krškem)

Z ozirom na bližajoči se evharistični kongres je priredil tukajšnji Marijin vrtec dne 12. maja lepo evharistično proslavo. Vrtila se je v dvorani »Pod lipco«. Nastopili so le otroci. Deklice so deklamirale, pešle in govorile, dečki pa deklamirali in gladko odigrali igrice: »Sv. Tarcizij, mučenec presvete Evharistije«. Igrica je časa zelo primerna, verjeto vzgojna in globoko ganljiva.

Novice. (Podzemelj.)

Pretekli mesec je prišel domov na Vranoviče na oddih misijonar Anton Jakša iz Južne Amerike. Tam je bil pred šestimi leti posvečen v mašnika. Tu v domovini je sedaj prvič obhajal sv. daritev v Podzemlju z veliko sklovesnostjo v nedeljo, 28. aprila. Novomestni govornik je bil g. dr. Ivan Knific.

Dne 6. maja je zatimil za vedno oči Sevek Franc v 39. letu starosti. Po rodu iz Višnje gore, kjer je bil 44 let okrajni sluga, do leta 1918, se je nato preselil v Podzemelj k svoji sestri. To je bil mož visoke rasti, s čistilno belo brado, nikdar bolan, vedno ljubezniv in delaven. Zlasti je bil pomemben na gasilsko društvo v Višnji gori, katere član je bil nad 60 let. Tukaj je bil član krasinskega gasilskega društva. Leta 1925 mu je bila podeljena zlata kolajna za 50 letno službovanje. Kako ponosno je vedno stopal pri procesijah v gasilski uniformi! Zvesto je izpolnjeval svoje verske dolžnosti, več let je neprestano pristopal vsak prvi petek k mizi Gospodovi. Bil je velik častilec presv. Srca Jezusovega. Tudi zadnji prvi petek ga je Gospod obiskal — pa že na bolniški postelji. — V petek smo pokopali uglednega moža Janeza Starošnika iz Otoka 2. Bil je zgleden gospodar, trdnega katoliškega prepričanja in več-

letni odbornik Hranilnice in posojilnice. Sedemkrat je v življenju prebolel pljučnico, osma ga je zlomila. Umrl je vdan v voljo božjo. Imel je lep pogreb in otokski gasilci so ga spremlili na njegov zadnji poti. Naj oba počivata v miru! — Letošnje pomlad so v župniji ustanovili dve novi gasilski društvi: v Otoku in na Primoseku. Bog daj obema krepak razmah!

Castimo spomina padlim (Svibno pri Radečah)

V Svibnem pri Radečah se bo vršilo v nedeljo, 19. maja dopoldne, v proslavo šeste obletnice, odkar je bil odkrit spomenik padlim vojakom, lepa in globoko resna spominska svečanost. Po sprejemu gostov in deputacij bo sv. maša in cerkveni govor pri spomeniku, nato slavnostni govor predsednika »Boja« tov. Staneta Vidmarja iz Ljubljane. Popoldne vojna igra »A njega ni...« na prostem; sodeluje godba na pihala. Vse vojne tovariše in prijatelje bojvniškega pokreta vabimo, da prihite ta dan v naš lep kraj, da obnovimo duh tovarštva, padlim pa izkažemo dolžno spoštovanje.

Priprava na kongres (Dol pri Ljubljani)

Odpri se srca evharističnemu Jezusu, je klic duhovnih vaj, ki se prično v soboto ob 8 zvečer v tukajšnji župni cerkvi za vse fante in moške dolške župnije. Trajale bodo tri dni in sklep bo v sredo zjutraj. V nedeljo zvečer po govoru bomo slovesno blagoslovili evhar. križ, ki bo stal nad cerkvi sv. Katarine. K blagoslovitvi naj pride vsa župnija, da dostojno pripravimo pot Evhar. Kralju!

Smrt najstarejše župljanke (Nova Oselca)

V visoki starosti 98 let in pol je umrla obilna uboga Barbara Peternej. Vedno je bila poštna in je zlasti rada molila sv. rožni venec. Zato jo je Marija v lepem majniku spremljala pred Sodnico. Lep pogreb je pokazal, kako ljudje spoštujejo visoko starost. Tako visoke starosti v naši župniji ni še nihče dočkal. Rajnica je doživela visoka leta v stalnem pomanjkanju in v trdem delu. Naj vzhaj mir v Bogu!

Priprava na kongres (Sveta Katarina)

Tudi pri nas smo v nedeljo 5. maja blagoslovili evhar. križ. G. kanonik Kimovec nas je s tresi prelepimi govori pripravil na to sklovesnost. Po po-

Počasi se skuša dvigniti. Spomni se, da ima na mizi vodo. Ko se priplazi do mize, spozna, da je zelezka prazna.

Prične se tipati po glavi in začuti nekaj mokrotnega. »Kri!« se spomni in strese:

»V dolino moram k ljudem, tako slabega se čutim!«

Počasi klee iz zidanice. Ko prestopi prag in se zazre okoli, se takoj čuti nekoliko močnejšega. Polagoma se spušča v dolino in začuden opazi, da se že dan. Torej je ležal v nezvesti skoraj vso noč? Tedaj začuti spet v glavi skledo bolečine.

V daljavi zazvoni. Glasovi zvonov odmevajo čez polja in griče, se spajajo in kipe dalje v brezkončnost.

Jerom posluša. Zakaj zvoni? Ali res zvoni? Morda se mu samo dozdeva? Ne, ni mogoče! Benenje zvonov je vedno glasnejše.

Kakor pijan pritava v dolino.

Zora vstaja izza hribov, vsa mlada se smeje. Ije prirodi oviti v biserni plašček srebrne rose in jo poljubuje s svojimi rožnimi ustnicami.

Zvonovi se vedno pozvnanjajo.

In tedaj vidi Jerom, da se po polju bliža procesija. Ljudje prosto za lepo vreme, da bi jih Bog varoval in čuval njih polja, ki so jim zadnje upanje.

Jerom nekam hoče, skril bi se rad, pa je tako truden, da ne more več dalje. Kar sedede se v travo in sklene roki.

Ko se procesija približa, ga ljudje začudeni gledajo. Med njimi je stari Petrač. Ne mara ga, a zdaj se mu takoj zaznili. Kakšen tudi je, ves krvav in umazan razmršenih las sedi v travi, da ga je komaj poznati, a na glavi mu zija globoka rana.

Nekateri priskočijo in ga dvignejo.

Spet se je onesvestil. Ko se zave, leži v Jeranovi hiši, a okoli njega hodi Milka in ga zaskrbljena ogleduje. Ko opazi, da se je zdravil mu prinese čaja, mu tiho šepne, da ne sme govoriti in se po prstih umakne.

Jeromu je čudno ugodno. Z desnico seže v glavo in čuti, da je dobro obvezan, a ne ve, da je bil zdravnik pri njem, ki ga je obvezal in ukazal domačim, naj pazijo nanj, a sicer da mora imeti mir.

Ranjenec se trenetno zazre v strop nad seboj in vidi, kako se vse nad njim vrti. Torej je zelo bolan, najbrže ga muči vročica?

Spet zapre oči in skuša misliti, pa ne more. Pisane kolobarje zagleda, ki se sučejo urneje in urneje okoli njega in boji se, da bi ne padel in se nekam ne zgrudil.

»Prosim, popijte čaj!«

Neko in tiho se oglasi Milka, mu pomaga, da se nekoliko dvigne in Jerom se pije v globokih požirkih.

Ko spet obleži, se oddahne. Bolje mu je. Spet ga objame blagodejni spanec. Nekaj časa se še muči s težkimi mislimi, ki ga obkrožajo, čuti bolečino v glavi in kmalu zaspi.

Drugi dan je že boljši.

Kako mu je udobno in prijazno pri Jeranovi, kako so z njim dobri, kakor bi jim ne bil delal krivice, pa jih je spravil ob hišo. Ali ni to nekaj čudnega? Kakšno so vendar ti ljudje, ti kmetje? Ali niso popolnoma drugačni kakor si je vedno mislil? Imel jih je za omejene ljudi, ki delajo le ker morajo delati in da sploh žive, da pa ne znajo samostojno misliti.

Kako se je vendar motil! Vero imajo in ta vera je globoka kakor resničnost samo! V tej globotini je razumevanje, spoznanje in občutje ter ljubezen do bližnjega. V tej veri se jim je izkristaliziralo njih življenjsko izkustvo, ki ga je vera oplemenila.

Jerom tiho leži in misli, samo misli. Ne spomni se na sveto pismo ter na besede: »Če te tvoj sovražnik udari na desno lice, mu nastavi še levega!« Da, to je tista silna notranjost — samozatajevanje! Pusti ga, naj se razburi naj te udari le na drugo lice in ostani velik v zatajevanju, kajti samozatajevanje se zmaga, zmaga nad seboj in nad svojimi občutki, ki je najvišja zmaga!

Premišljeval je in sanjaril, modroval ter mešal sanje z resnico in iskal v svojih razbelenih možganih tipač za resnico, ki je še ni dojel in je ni mogel tako hitro razumeti, saj si ni mogel misliti, da sploh obstoja in da se v resnici še na svetu plemeniti in dobri ljudje, ki ne delajo samo zavoljo hvale in denarja ter jih njih požrtvovalnost dviga kadar so razdvojeni in jih nadlegujejo tegobe.

Že drugi dan so se oglasili pri Jeranu orobniki in hoteli Jeroma zamlisati.

In spet se je spomnil svetega pisma: »Če te udari sovražnik na levo lice mu nastavi še pravega!«

»Teško govorim, gospodje, alab sem tel. Opjanih sem se preveč in telebil čez skalo rob pod vrhom, kjer sem se poštno pobila, je tajil Jerom vsako krivdo koga drugega.

Orožniki so bili zadovoljni s njegovo izjavo in so odšli. Krivca ni bilo torej treba iskati in vsi so bili zadovoljni.

poklanskem govoru se je začela pomikati iz cerkve procesija na hrib nad cerkvijo, na tako zvani »Rog«, kjer stoji 10 m visok evhar. križ, lepo ozaljšan z vencem in mlaji. Procesija se je ves čas daljšala, ker so pristopili zraven tudi tujci, ker je bilo ta dan pri nas izredno veliko izletnikov. Po končanem blagoslovu smo se vrnili s procesijo nazaj v cerkev med prepevanjem litanij, kjer je bil še blagoslov z Najsvetejšim. Med vso slovesnostjo sta lepo prepevala pevski zbor, domači in iz Prške, in zaključila vso lepo slovesnost s himno Kristus Kralj.

Versko življenje.

(Javor pod Ljubljano.)

Zadnjih 34 let smo imeli že veliko izrednih cerkvenih slovesnosti, a nismo vselej zakokodakali, kakor kološ, ko zneše jajce. Sedanji duh časa zahteva, da se objavljajo izredne verske slovesnosti v vzpodbudo za evharistični kongres in v znak, da ne spimo spanje pravičnega. — 10. majnik je bil za nas res dan čistega veselja in verskega navdušenja. Obhajali smo celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Ob 6 je bila ginljiva slovesnost prvoobhajancev. Pri nagovoru se je marsikateri solza utrla iz oči navzočih sorodnikov. K obhajalni mizi je pristopilo 236 ljudi, kar je zelo veliko za majhno župnijo s 70 hišami. Ob 17 je bilo sprejetih osem deklet v Marijino družbo. Brez dvoma je pri nagovoru nekatera dekleta zabeležila pri srcu, ker niso bile sprejete. Po končanem celodnevem češčenju sv. Rešnjega Telesa smo šli v procesiji z lučkami v roki in pojoč litanije k evharističnemu križu, ki stoji na prijaznem hričku pred župno cerkvijo, in prisostvovali blagoslovu križa. Lepo je bilo!

Razno.

(Dragutaš.)

Araz na dan 3. maja je našel naše sadno drevje v najlepšem cvetju. Bilo ga je 3 stopinje pod ničlo in je bilo cvetje vse trdo; ko je solnce posvetilo, je pa porjavelo. Ne sadja, ne grozdiča ne bo. — Smrti ama letos pri nas zelo ostro in spešno koso. Lani jih je umrlo vse leto 23, letos pa že doslej 22, med njimi taki, ki se jih ne bo tako hitro pozabilo, ali pa sploh nikoli, na pr.: mamica Lamut Marija v Obrhu, po-božna žena in opora mladim vnukom. Na veliko noč nas je zapustil mladi gospodar iz Belčega vrha, šele 40 letni Matija Družmerič, dober in veren družinski oče. — Dne 6. maja je pa zadela nagla in pretrajljiva smrt Mihaela Goršeta iz Sel 6. Njegovega pogreba se je udeležila čudovito velika množica ljudi od blizu in od daleč. Zanimivo je, da je bil

rajni vso vojno na frontah, pa nikoli ranjen. Bil je dvakrat tudi v Ameriki. Ima dve hčeri, 24 in 20 let stari: Marija je omožena Belko v Doblčih, Ana pa Rozman na domu. Živi mu še brat Ivan Gorše in sestra Marija, omožena Lasič, oba v Obrhu.

Igra

(Prežganje pri Litiji)

Društvo Rdeči križ na Prežganjem ponovi v nedeljo 26. maja po deseti maši (ob 12) v Ljudskem domu narodno igro s petjem »Divji kovec«. To pot bo vstopnica nekoliko nižja. Vlejudno vabimo vse, da našo prireditelje posetite. Zleteti je, da se za društvene prireditve bolj zanimajo domačini, kajti če pri prvi predstavi ne bi bilo tujcev, katerim se tem potom zahvaljujemo, bi bila naša, sicer majhna dvorana, skoraj na polovico prazna. Zato prihodnjic po deseti sv. maši v dvorano.

Slana.

(Bušnjavas.)

Zadnji teden smo imeli pri nas slano, kakršne ne pomnimo. Trta je popolnoma ušičena, uničeno z njo tudi naše zadnje upanje. Ze tri leta smo imeli slabo letino, letos je pa sploh ne bo... Davkov in drugih stroškov je vedno več, dohodkov pa od nikoder. Les so ljudje skoraj vse poprodali, zato ni izgleda za denar. Največ ljudi mora še kruh kupovati, a kje naj dobe sredstva?

Proclava materinskega dne in velika aoc

(Društvo sv. Barbare, Eygelshoven)

Dne 7. aprila smo priredili materinski dan. Imeli smo večernice s litanijami, potem pa proslavo v dvorani našega rojaka Obšteta. Naš izseljenski duhovnik g. Oberžan je predaval krasne filme. Pevski zbor iz Eygelshoven-Chevremonta nas je razveselil z lepimi slovenskimi pesmimi, ki so jih zapeli pod vodstvom g. Belinca. Obiskal nas je tudi p. Bonaventura Herja, ki nas je v lepih besedah vzpodbujal k zvestobi vere in domovine, dalje p. Theotim in zastopnik Zveze g. Selč. Vsem se srčno zahvaljujemo za njihov trud. Naši malčki so nam deklarirali k našemu materinskemu dnevu. Predvsem smo prav lepo počastili s to proslavo naše slovenske izseljenske matere v tujini, saj se moramo ravno njim zahvaliti, da je ostal naš rod tudi v tujini zvest veri in domovini. — Na veliko noč nedeljo smo obhajali skupno vsi Slovenci iz Limburga čisto po domače Vslajenje, in sicer v farni cerkvi v Heerleheide. Društva sv. Barbare so poskrbela, da so se pripeljali naši rojaki z avto-

busi iz Luttrade, Brunssuma, Hoensbroeka, Eygels hoven-Chevremonta in Speckholzerheide. Iz bliž njih krajev, kot Heerleheide in Nieuwenhagen, so prišli v velikem številu peš. Ob četrty pred 5 jutraj je bila cerkev polna. Zabucale so orgle in mešani zbor »Zvon« iz Heerleheide je zapel veselo Alelujo. Globoko zamišljen cerkveni govor našega priljubljenega duhovnika č. g. Oberžana o trdni in živi veri je vsem segel globoko v srce. Ogromno ja bilo število vernikov, ki so sprejeli sv. obhajilo. Imeli smo pa tudi procesijo z Najsvetejšim iz cerkve na prosto, ki je bila nadvse lepa. Svirala je slovenska godba iz Brunssuma. Sledila je dolga vrsta mladine, mož in fantov. Med njimi so bile zastave društev sv. Barbare iz Luttrade, Brunssuma, Heerleheide in Speckholzerheide in Hoensbroeka. Tem je sledil pevski zbor iz Eygelshoven-Chevremonta, ki je prepeval velikonočne pesmi. Za njimi so šli predsedniki društev sv. Barbare z gorečimi svečami, potem duhovščina z Najsvetejšim. Tem je pa sledila nepregledna vrsta naših žensk in deklet. Velikačen je bil pogled na ta sprevod. Ta lepa velikonočna slavnost nam je dala zopet novih moči na pot v vsakdanje življenje težav in križev, ki jih imamo v tujini več nego doma. Po končanih slovesnostih smo se pred cerkvijo drug drugemu voščili vesele velikonočne praznike, nakar smo se zopet odpeljali na naše domove. Zahvaljujemo se izseljenci iz srca vsem, ki so pri proslavi pomagali.

Izjava

(Moers — Meerbeck)

Zveza Jugoslovanskih katoliških društev v Nemčiji izjavlja sledeče: Ker se g. Pavel Bolha iz Essena, sedaj v domovini, v domačem časopisu in javnosti še vedno izdaja za voditelja izseljencev in predsednika Osrednje zveze v Nemčiji, dasi smo v zadnjem času že večkrat proti temu nastopili v časopisju, kakor tudi pred našim zastopstvom, smo prisiljeni, dati izjavo, da gospoda Bolhe ne priznavamo za voditelja celokupne kolonije in naše katoliške organizacije in ga nikdar nismo priznavali. Tudi ga ne priznavamo za predsednika Osrednje zveze. Mi smo ga 17. decembra 1933 sprejeli za predsednika Osrednje zveze za eno leto na poskušnjo. Danes za nas Osrednja zveza ne obstoji več, ker se ni volitev letos obnovila in ker z Bolhom ne moremo in nečemo imeti nobene skupnosti več. To smo že davno izjavili kr. gen. konzulatu v Düsseldorfu. — Odbor zveze: Preds. Lindič, podpreds. Vablič, tajnik Sapožnik.

Kovač je sedel pred svojo kovačnico in se jezen tolkel s pestmi po koljenih:

»Da jih že ni! Vem, da pridejo, saj morajo priti! Le kaj čakajo? Kako sem že nestrpen. Rad bi že vse povedal in sedel, saj vem, da moram trpeti kazni za greh.«

Mimo sta prikoralaka orožnika. Takoj je vstal in jima stopil nasproti, prepričan, da greta k njemu.

Orožnika sta ga komaj pogledala in že sta korakala dalje.

Torej ga Jerom ni naznanil in ne mra, da bi bil kaznovan? Morda mu je odpustil in mu prizanesel zavoljo tistega drugega udarca, ki bi bil pač smrten?

In silni kovač se spet vsede in se zamisli. Kako je ljubil otroke? Ali je Jerom to vedel in se spomnil nanje ko je zastrmel smrti v obraz? Kako je vse skupaj čudno, saj sam ni vedel, da bo tako in prav je, da ni ubijal. Kakšen bi bil zdaj? Po gozdovih bi begal in ubijaval sam nad seboj.

»Da, njegove besede so rešile tudi mene, da nisem ubijalec!« si prizna Martin in olajšano vzdihne ter dvigne kladivo. Kako težko je, vendar ga vihti kakor igračo ter tolče, kakor bi hotel z njim vse uničiti, tudi svojo vest, ki se še vedno oglašja, čeprav ni postal ubijalec.

Suša je zavladovala. Dolinci so se bali nevihte in povodnji, kajti že več let ni bilo take suše in skrbelo jih je, da bi se nenadoma ne vlija ploha in bi voda poplavlila vso dolino.

Buška jih je učil in evaril:

»Zdaj je še čas, kopljite jarkel! Samo kopljite povsod in globoko, da se bo vode hitreje odtekal! Samo da gre voda dalje, pa je vse

dobro, če pa ostane bo vsem slaba predla in vse vam pojde po zlu!«

»Saj imamo že vse polno grap in jarkov!« so nekateri ugovarjali.

»To je še vse premalo, le verjemite mi! Kopljite samo kopljite in ne boste se kesali. Voda se bo zbirala v jarkih in drvela naprej, le da se more kam iztekat! Če se pa ustavi, je hujska kot vsaka zver, njena moč je strašna.«

Vendarle ni bilo povodnji. Lahen dež se je vsul in padal pet dni nepretrgoma. Zemlja se je osvežila. Kmetje so bili veseli. Gorski župnik se je oddalil. Starček si je vedno nakladal prevč škabi. Smatral si je za dolžnost, da reši svoje vernike vseh duševnih in tudi telesnih tegob, zato se je preveč pahal in mislil na svoje farane noč in dan. Na seba je le malo pazil in pozabil, da je tudi sam mora živeti. Zdaj so bili vaščani spet iz najhujskega. Poljski pridelki so dobro kazali, že so jih spravljali. Ta ali oni je zdihoval za vinom, a nič ni pomagalo. Počasi so se pač morali potolaziti.

Jerom je spet odhajal. Zahvaljeval se je Milki in Jeromu, da jima je bilo kar neprijetno in se potem odpeljal s starim Petračevim koleškom na pet ur oddaljeni kolodvor.

Ko se je peljal mimo kovačnice, je skočil iz nje Martin in se zavil na voz, da se je Jerom kar prestrašil in ga boječe pogledal. Martin ga je mrko ošinil s pogledom in dejal: »Pojdva skupaj na sodnijo! Te negotovosti ne morem prenašati! Naj me raje takoj zapro, kakor, da bi me kesneje vlačili po ječah.«

»Ne vem, kaj misliš!« se je zjutajeval Jerom. Midva ulmava pri sodniji nikesar iskati! Kar je bilo med nama, je tudi med nama osta-

lo, menda si bil toliko pameten, da si molčal! Res sem grešil in ti si mi naložil pokoro, pa menda tudi sebi, saj si ves nemiren in zbežan!«

Kovača je bilo aram, zakrta! je z zobmi:

»Nobenih komedij ne igrava! Saj vas poznam, da komaj čakate, da me zasijete! Imate pač kak varok, da odlašate! Jaz ne vem zanj. Pojdva skupaj tje, vi povejte kar veste in zapro naj me, da bo vse uravnano, kakor mora biti!«

»Nikamor ne grem. Če me pa hočeš spraviti v sitnosti, me lahko spraviš, kajti zavoljo tebe sem tajil in nisem povedal orožnikom, kako je bilo. Smilili so se ti moji otroci in hvaležen sem ti, da nisi še enkrat udaril. Rana po prvem udarcu se je zacelila, a drugi bi bil smrten!«

»Da, drugi bi bil smrten!« je hladno ponovil Martin.

Še je posedel in postajal vedno bolj nemiren in nestrpen, sam ni vedel, kaj naj si misli in kaj naj reče, zato je kar na lepem prosil Jeroma naj za trenutek ustavi, da bo skočil z voza.

»Pa bi šel z menoj in se potem sam nazaj peljal, da bi se še kaj pomenila, sicer bom moral pustiti voz in konja pri krčmarju Zajcu na kolodvoru, kjer hosta čakala, da pride kde iz domače vasi in se z njima vrne, je omenil Jerom.

Martin ga je samo začudeno pogledal, skočil z drvečega voza in zgnil za ovinkom.

Berač Buška umira. Sosedova teta špela stopi pri njem s prižgano rdečo višarsko svečo in pobožno molči.

(Dalje prihodnjik).

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Ob petnajstletnici sovjetske Rusije (od novembra 1932 do aprila 1933) so priredili v Leningradu veliko umetniško razstavo, ki je v 35 dvoranah pokazala plovce sovjetske likovne umetnosti. Ob tej priliki se je videlo, da razpolaga Rusija tudi danes z nekaterimi velikimi talenti. Najpomembnejši moderni ruski slikarji so A. Arhipov, B. Kustodijev, S. Gerazimov (slikarji kmetiškega življenja), Golovin (gledališki slikar), N. Kasatkin (slikar delavskega življenja), A. Vaznecov, A. Rylov, V. Bjelanickij-Birulja, Ana Ostroumova-Lebedeva, N. Krimov, P. Končalovski, I. Maškov, V. Roždestvenski (pokrajinarji), M. Nesterov, Maljutin, Meškov (portretisti), N. Černišev (freska) i. dr. Med najmlajšimi obojajo veliko bodočnost zlasti A. Deineka, F. Bogorodskij, G. Rjažskij, A. Janovskaja, S. Pavlov i. dr. Največji razmah je zavzela grafika (Majakovskij, M. Mor, V. Deni, Maljutin, Kozlovskij, Lebedev i. dr.), v kateri leži glavna moč sovjetske likovne umetnosti, ker so jo pospeševale zlasti velike potrebe dnevne propagande. V prvih letih revolucije so poslikali pogosto cele fronte hiš s freskami, poslikali vse, kar jim je prišlo pod roko in izpreminjali cele trge v en sam velik plakat. Zlasti so gojili karikature. Za politično propagando so uporabljali tudi izdelke nekdanje znamenite carske porcelanske tovarne, ki so vse poslikali z agitatoričnimi slikami in enako tudi vsa prometna sredstva (železniške vozove, avtomobile i. dr.).

Mnogo manj uspehov je pa želo kiparstvo. V prvi revolucionarni omotici so napolnili vse trge z blaznimi nestvori, ki so jih proglašali za spomenike, a k sreči so bili ti iz tako slabega materiala, da so kmalu sami razpadli. Lenin je nazval njih kipe »puturistična ptičja strašila«. Edini njih uspeh je bil, da so vzbudili zanimanje za kiparstvo tudi pri širokih ljudskih množicah in v zadnjih letih se uspešno uveljavljajo nekateri resni umetniki, kakor Sara Lebedeva, Vera Muhina, Domogacikij, Efimov, Bulakovskij, I. Šadr, J. Čajkov, B. Nolev, Selenski i. dr.

Se najmanj uspeha so dosegli sovjetski arhitekti, ker je stavbarstvo tudi najmanj primerno za demagogijo. Nastopali so sicer tudi tu različni demagoški kričarji, ki so proglašali les in kamen za protirevolucionarno »meščansko« gradivo in so zahtevali gradnjo le iz kovine, stekla in železobetona. Izmišljevali so si blazne načrte za ogromne kolektivne stavbe, toda sovjeti niso imeli ne denarja in ne volje, da bi ureščevali te neizvedljive sanjarije, ki kažejo tudi pomanjkanje potrebnega tehničnega znanja. Toda tudi v tej zmeđi se je pojavilo nekaj odličnih arhitektov (Anenkov, Favorski, Končalovski, Kuznecov, Čekriign, Faličev i. dr.), ki se skušajo tiho uveljaviti. Boljševiki so zgradili v zadnjih letih cela nova industrijska vele-mesta, toda pri njih zidavi se niso ozirali na umetnike in na zahteve lepote, temveč zgolj na praktične potrebe. Edino, kar so skušali izvesti, je bilo stremenje pripomoči tudi tu do zmage kolektivu, zato so namenoma prezirali potrebe družine in zidali predvsem za kolektivno maso.

Ni ne naroda in ne dobe brez umetnosti, zato je razumljivo, da ima tudi današnja Rusija v vseh področjih krepke in nadarjene resnične umetnike, čeprav okoliščine v današnji sovjetski Rusiji nikakor niso ugodne za njih pravi razmah. Kultura cvete najbolj v gospodarskem blagostanju, današnja SSSR pa preživlja bedo ter pomanjkanje in nobenega izgleda ni, da bi se obrnilo v doledni bodočnosti na bolje. Razen tega je višja umetnost vedno izraz močnih umetniških osebnosti ter njih svobodnega uveljavljanja, a boljševizem duši izrečno ravno to dvoje. Trocki dvomi, če je proletarska kultura sploh mogoča, kajti doba diktature proletarijata nikakor ni primerno za razcvet kake nove globlje kulture, ko pa delavstvo izgubi proletarski značaj (kar obeta boljševizem že toliko let), pa izgubi tudi proletarska umetnost svoj zmisel.

g) Knjiga in časnik.

V rednih okoliščinah cveto kultura, znanost, umetnost, tisk i. dr. le v svobodi in vsaj v priličnem blagostanju, sovjetski Rusiji pa ni ne prvega in ne drugega, vendar je ravno tisk doživel tam tak ogromen razmah, da se menda ne more primerjati danes z njo nobena država sveta. Od kod ta pojav?

Že Lenin je videl v tisku glavno agitacijsko sredstvo, zato je dejal, da je treba narediti knjigo dostopno vsemu ljudstvu. Čim so prišli do oblasti, so se zato takoj polastili vseh tiskarn, da dobijo tako absolutno nadzorstvo in oblast nad vsem tiskom ter izrabijo to moderno velesilo za svoje namene, kajti niso se zadovoljili samo s tem, da »narede knjigo dostopno vsemu ljudstvu«, temveč so hoteli nad njo tudi neomejeno vladati. »Socializirali« so zato poleg tiskarn tudi vsa založništva, ves neboljševiški tisk pa kratko in malo prepovedali. Cenzure bi zato sploh ne potrebovali več, ker se danes v sovjetski Rusiji itak ne more natisniti niti ena stran, ki bi boljševikom ne bila všeč. Tako lahko dan za dnem »oddelava brez najmanjše kontrole cela povodenj boljševiških listov, brošur in knjig ruske mase ter jih prepričuje o edinozveličavnosti materialističnega komunizma, dočim se kako drugačno mnenje ne sme niti pojaviti. Lahko si torej mislimo, kakšno orožje ima boljševizem s tem v rokah, zlasti če še upoštevamo, da gre to leto za letom in da mlajši rod sploh nima več pojma, kako izgleda neboljševiški svet. Komunistični diktatorji se izgovarjajo, češ da v resnici tudi v kapitalističnih državah tisk ni svoboden. To je seveda zavestna laž, vsaj za demokratične države, kar nam najlepše dokazuje že golo dejstvo, da izhaja v »kapitalistični« Evropi par sto komunističnih listov in če bi si drznili uredniki kakega ruskega lista zapisati kaj sličnega proti sovjetskemu režimu, kakor pišejo ti izvenruski komunistični listi proti režimom svojih držav, bi bili postreljeni v 24 urah.

»Ta »socializacija« vsega tiska in brezobzirna za-dušitev vsake tiškovne svobode je imela izprva jako neugoden vpliv, kajti v prvih letih boljševiškega gospodstva je dosegla ruska tiskovna proizvodnja komaj 25 do 30% predvojne. Čim se je pa začel za časa Nepa popravljati sovjetsko gospodarski položaj (tedaj je tudi cenzura nekoliko popustila), so razvili tako delavnost, da so prekosili polagoma vse druge države sveta. Za smotreno vodstvo vsega tiska so osnovali že leta 1919 veliko osrednje državno založništvo »Gosizdat«, ki se je kmalu razvilo v največje slično podjetje sveta in izdaja zadnja leta samo približno polovico vse sovjetske tiskovne produkcije. Njegova centrala v Moskvi ima 51 oddelkov in že leta 1929 je imelo po SSSR 71 podružnic, 286 trgovin in 5820 prodajališč za svoja izdavanja. Prva leta je napredovalo to založništvo s hitrimi koraki, nato pa v ogromnih skokih. Že v prvem desetletju je namreč izdal samo »Gosizdat« 492 milijonov izvodov raznih knjig in brošur, a od tega samo v letu 1928 skupno 5492 raznih knjig v 104 milj. izvodih in okroglo 200 milijonov izvodov raznih listov. Z drugimi besedami: samo osrednje sovjetsko državno založništvo je izdalo l. 1928 vsak dan 15 novih knjig in brošur v 284.000 izvodih, a v vsej Rusiji so natisnili to leto 240—250 milijonov knjig in brošur v okroglo 1300 milijonov tiskovnih polah ali več kot 20 milijonov strani. Vseh založništev v SSSR je bilo leta 1928 okroglo 2000, v katerih je izšlo tega leta okroglo 3000 različnih socialno-gospodarskih del, 4000 drugih znanstvenih knjig, 2000 učbenikov, 2500 uradnih knjig, 700 izdanj za stranko, 400 za strokovne organizacije itd.

Tako je bilo ob koncu Nepa, toda od takrat so se še te, že itak velikanske številke še neverjetno dvignile. Tudi za tiskovno proizvodnjo so namreč sestavili posebno »petletko«, ki so jo pa skoraj v vseh pogledih visoko prekoračili. To nam dokazuje naslednji pregled projektiranih in doseženih uspehov za zadnje leto petletke, t. j. za leto 1932:

Naročajte in širite »Domoljuba«!

RAZNO

»Rajši se pustim obesiti, kot pa da bi z boljševiki podpisoval dogovore.« je izjavil le dni nemški Hitler.

Domovini moramo biti vdani, kot ljubljani materi, ne pa kot maliku, ki se ga bojimo. Ljubzen do domovine, ki ustvari iz domovine barbarskega, po tiraniji in krvi ženeje ga malika, ni prava. Naj Bog obvaruje vse dežele pred takim bičem! Kardinal Paccelli.

644 milijonih proslav so priredili češki socialisti, poleg več sto prvomajskih prireditvev nemških socialistnih demokratov v češkoslovaški republiki. Nemški »sodrug« so sedaj v predvolivni dobi v odločilnem boju s hitlerjevci v nemškem delu Češkoslovaške.

Proti vojnini dobičkarjem. Komisija ameriškega senata za študiranje trgovine z orožjem je objavila besedilo zakonskega načrta, ki je vzbudil veliko začudenje javnosti. Načrt določa resne obdavčenje vojninih dobičkov od proizvajanja streliva in orožja. Dake bo plačati pri prodaji. Od dobičkov do 6% od obračunane glavnice se bo plačalo 50 odstotkov davka. Od dobičkov, ki presegajo ta odstotek, bodo morali vojni dobičkarji plačati stodostrni davke. Ali z drugimi besedami: država bo zaplenila vse dobičke, ki bodo presegali 6% od kapitala. Zakon obsega še celo vrsto ostrih ukrepov. Tako bodo vodeče osebnosti vojne industrije mobilizirane, da bodo kakor drugi državljani žrtvovali za narodno dobro; posiljali jih bodo tudi v fronto. Vsi člani upravnih svetov bodo na svojih mestih mobilizirani, dobe vojske časti in plače, ki nikakor ne smejo biti večje od plač brigadnih generalov. Če ne bi hoteli pristati na to, bodo poslani v bojno fronto.

Prvi maj je proglasila za državni praznik argentinska vlada.

Proti znižanju mezd. Dne 29. aprila 1935 je izdala češkoslovaška vlada naredbu, po kateri se podaljšujejo enotne delavske pogodbe do 1. marca 1936. S to naredbu je vlada preprečila, da bi se na umeten način zniževale mezde, kakor se to godi po drugih državah. Mezdne postavke morajo znašati vsaj toliko, kolikor so znašale dne 27. junija leta 1934.

Vse delavske organizacije v Posaarju je razpustila nemška vlada in prenesla njihove posle na »nemško delovno fronto«.

19 milijonov delavcev, torej približno 40% vseh delavcev v Evropi, dobiva plačan dopust, poročila Mednarodni urad za delo.

B-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

V sibirskem časopisu »Jermak« v brzojavki z dne 24. januarja 1916 čitam sledeče: Avstro-ogrsko odposlanstvo je po ogledu avstrijskih ujetniških taborišč v Rusiji pod vodstvom ruskega podporočnika Serka priznalo, da je tako obleka in obutev, kakor tudi hrana ujetnikov popolnoma zadovoljiva. — Mi, ki smo videli ujetniška taborišča po raznih krajih Rusije in živeli v njih, pa lahko trdimo, da je bilo na splošno bistveno drugače, kot trdi ta brzojavka. — Da bi preskrbeli Petrograd s kurivom in živili, je bil v januarju železniški promet en teden zaprt za vse drugo. — V časopisu čitam, da v mestu Baku ob Kaspijskem morju zelo primanjkuje sladkorja, dočim ima v ravno istem mestu družba »Kavkaz i Merkurij« v zalogi nad tri milijone pudov sladkorja. Spekulant! — Doznan sem tudi tiste dni, da so morali v Avstro-Ogrski na nabor moške od 50 do 55 let. — Ruski general Sazanov je februarja 1916 izjavil, da bo v najboljšem primeru morda v novembru tega leta, najbrž pa bo vojna trajala še eno leto. — Časopisje priobčuje vest, da so tirolski kadeti na avstrijskem bojišču zopet mučili in nato ustrelili šest ruskih vojni ujetnikov, ki niso hoteli kopati okopov. — Dne 6. februarja 1916 je prejel čevljar Bajc fotografijo žene in otrok. Ravnala je bogzna kje od oktobra 1915 dalje.

Tiste dni je neka »sestra« avstrijskega Rdečega križa obiskala vojne ujetnike-častnike v Celjabinu. Na vprašanje: »Ali so Avstrijci ali Germani?« je dobila odgovor: »Mi nismo ne prvo ne drugo, mi smo Čehi in Srbi.« »Sestrica« je nato izrazila svoje ponižno mnenje, da ti častniki najbrž ne mislijo več na povratek v Avstrijo. In zgodilo se je. Seveda nekoliko drugače, kot si je avstrijska »sestrica« takrat predstavljala. — Ker so vzlic strogi prepovedi prodajali alkoholne pijače, so bili kaznovani največji hoteli v Petrogradu po 3000 rubljev.

Iz Marijinska v Tjumen

Ze več dni so šepetali, da Srbi, Hrvati in Slovenci oddidem iz Marijinska v Tjumen, ki je mesto tam okrog Urala na meji med evropsko in azijsko Rusijo. Izgotovil sem zopet več brezovih kart in jih razposlal na vse vetrove. Tudi rajnkemu kranjskemu finančnemu ministru dr. Evgenju Lampetu sem privoščil eno s sledečim napisom: »Izgini se sen, minja jeza, ko pesem zapela sibirski breza.«

Dne 14. februarja 1916 smo res zapustili Marijinsk in odšli na kolodvor. Bilo je okrog osmih zvečer. Naslednje jutro sem zagledal iz vagona postajo Bolotnaja. Nekaj vrst od te postaje sem v silni daljavi opazil — pač zadnjič v življenju — Altajsko gorovje z najvišjo goro Bjeluho. Z nami se je v dveh vagonih peljalo nekaj Germanov, in sicer iz Novo-Nikolajevska v Novo-Cerkask. Ni nismo smeli z njimi besedovati, vendar se mi je posrečilo med potjo, da sem prišel z Nemci v stik. Rekli so mi, da so delali med drugim tudi neko streljše, a niso dobili za delo nobene plače. Okrog sedmih zvečer smo dospeli na postajo Kočenevo. Raz to postajo smo se v maju minulega leta odpeljali v Kru-teľgah med kmete Barabinske stepe. Z Bogom, muzik Gerasimov Popov! Težko bova še kdaj vozila skupaj seno s tvojega sibirskega travnika!

Dne 16. februarja 1916 smo privoščili zjutraj v Kajnsk, kjer so imeli Nemci obed, mi pa smo dobili na roko po 25 kopejk. Kar zadovoljen sem bil, da mi ni bilo treba še enkrat v to nesrečno mesto. Okrog polne smo dohiteli postajo Tatariko. Zagledam par policistov in poseben vlak z dvema strojema. Iz vagona stopi ruski veliki knez Georgij Mihajlovič. Vozi se z Daljnega vzhoda. Pred njim stopa podpolkovnik z dvema japoncema. Dolg, suh in resen gospod Mihajlovič se sprejaha poleg vlaka z nekim drugim ruskim človekom. Za velikim knezom gre še razposajen gosposki parček, ki najbrž preživlja medne tedne. Podpolkovnik je pravo nasprotje »kumernega« vojskega kneza. Podpolkovnik je namreč debel, živahen in fotografira na vse strani. Nekdo mi je povedal, da si je veliki knez Georgij Mihajlovič na potu z japonske ogledal tudi veliko taborišče v Brezovki, kjer je živilo okrog 30.000 ujetnikov.

Okrog treh popoldne smo se ustavili na postaji Kolonija. Tu sem zagledal Jožeta Premru, p. d. Dredeľnovega Jožeta iz Vipave. Poleg njega je bilo še par doterajših Slovencev, ki so delali na železnici. Progi in lim menda ni bilo slabo. Vlak je stal

DOBRO ČTIVO

k Euharistične šmarnice za kongresno leto 1935. Pripravljalni odbor za naš euharistični kongres je oskrbel letos šmarnico čtivo, ki naj služi duhovni pripravi za kongres. Posamezne govore so sestavili najboljši bogoslovni strokovnjaki. Ves nauk o presv. Rešnjem Telesu je temeljito obdelan. Zato imajo te šmarnice trdno vrednost. Morda ima človek več koristi od mirnega zasebnega branja in premišljevanja posameznih odstavkov te knjige, kakor pa od poslušanja v cerkvi. Zato naj bi bila ta knjiga dragocen zaklad za duhovno branje v vsaki družini. Nekaj izvodov knjige je še na razpolago. Naroča se pri Glavnem pripravljalnem odboru v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Knjiga stane v rdeči obrezi Din 30, v zlati obrezi pa Din 35.

k Lojzka Hočevar-Megličeva: Moj »ovorojenček. Drobná knjižica nazorno opisuje nego novorojenčka: novorojenčkov opremo, prehrano, kopeli, postelje, odvajanje, zobovje in otrokov duševni razvoj. Materam priporočamo!

k Naše ljekovito bilje. Izdala Jugofarmacija. Knjiga je važen pripomoček za zbiralce zdravilnih zelišč. Barvane slike nazorno kažejo te rastline. Pridajana so točna navodila za pravilno obiranje in sušenje zdravilnih rastlin. Knjiga je sicer hrvaška, a ima povsod tudi slovenska imena, tako, da bo vsakomur razumljiva. Za Din 20 vam jo pošlje Jugofarmacija, Zagreb, Jukičeva 12.

k Vrtalec. Junjska pobožnost na čast Srcu Jezusovemu. Sestavil Janez Zabukovec, župnik v Komendi. Cena za broširan izvod 15 Din. — Kakor z veseljem opravljamo v majniku šmarnico pobožnost, tako naj bi jo želji Cerkve bil mesec junij posvečen čiščenju Srca Jezusovega. G. župnik Zabukovec je v ta namen sestavil knjigo, v kateri obravnava predmet, zgodovino in način čiščenja Srca Jezusovega in razna sodobna vprašanja, zlasti o družini in vzgoji. Vsa knjiga je prirejena tako, da lahko vsakomur služi za lepo pripravo na naš euharistični kongres. Tvarina je razdeljena na posamezne dni meseca junija. Knjigo toplo priporočamo! Pišite ponjo na naslov: Uprava Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9.

k »Hišni blagoslov« je lepa umetniška slika, ki naj postane kras vsake družine. Slika bo napredaj v velikosti 35x50 cm v sedmih barvah po izvirni izdelavi akad. slikarja M. Gasparija. Ze ime slikarjeva nam jamči, da dobimo novo narodno umetnino. Hišni blagoslov je komponiran kot živobojni baročni oltar s štirimi domačimi svetniki: sv. Florjanom, sv. Terezijo in ss. Cirilom in Metodom. Zgoraj spaja zgoljen narodni ornament v polkrogu sv. Trojice in sv. Družino, katere blagoslovja našo vasico s procesijo. V sredini je natisnjena živa, globoko versko občutena pesem Silvana Sardenca kot iskrena molitev našega ljudstva. Slika hišnega blagoslova stane 12 Din in se naroča pri Društvu sv. Terezije v Ponikvah, p. Videm-Dobropolje, ali pri »Naši Slo-gi«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

NAROCITE

»SLOVENCA« na ogled! — Naslov: Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

samo par minut, zato pogovor z Jožetom ni bil dolg, a tem bolj prisrčen, zakaj bila sva stara znanka in prijateljca, se že dolgo nisva videla in si gotovo nikdar nismo mislili, da se kdaj srečava na sibirski železniški postaji. Pri bratnem slovesu mi je dal Jože iz svojih skromnih sredstev tri rublje in razglednico s podobo Matere božje na Brezjah. — Ob šestih zvečer nas je pozdravila postaja Kalachinskaja, uro nato pa Omsk, veliko mesto, ki ga najdemo na vsakem zemljevidu Sibirije.

Vlak v Tjumen, kamor smo se namenili, je že odpiljal, zato smo čakali na postaji Omsk celih 24 ur, in sicer kar v vagonih. Na bazar (trg) sem šel po kruh in kupil sem si tudi funt surovega masla. Dne 18. februarja zvečer smo zapustili Omsk in drveli mimo postaj Ljubimskaja, Golišmanov in mimo cele vrste drugih, ki si jih pa ponoči nisem napisal. Ob štirih zjutraj smo se ustavili na postaji Ilim, opoldne v Jalutogorsku, nato v Bogadinskaj, okrog osmih zvečer pa smo že dosegli Tjumen.

Kakih 20 minut od postaje so napravili Rusi veliko taborišče. Postavili so — če se ne motim — 40 velikih lesenih barak in druge potrebne stavbe, kakor katalaslo (zapor), prodajalnice, zasino bolnišnico, visoke čuvajnice itd.

NAZNANILA

n Praznik Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani bodo letos slovesno obhajali v nedeljo, 26. maja. Na predvečer ob 19.30 bo pred Marijinim svetiščem euharistična akademija. Po akademiji bo procesija s svečkami, nato govor, pete litanije in blagoslov. V nedeljo: Prva sv. maša ob 4, zadnja pa ob 11.30. Ob 15.30 bo govor, nato slovesna procesija s kipom Marije Pomočnice. Zvečer zopet razsvetljava svetišča. Vljudno vabljeni!

n Radna pri Sevnici. Običajni praznik Marije Pomočnice in letni shod bo letos v nedeljo 26. maja. Ob 7 skupno sv. obhajilo za mladino. Ob pol 10 pridiga in slovesna služba božja na prostem, nato shod za sodelovanje. Popoldne govor, procesija s kipom Matere božje, blagoslov in akademija v čast Materi božji. Ljudsko petje spremlja salezijska mladinska godba.

n Velika gasilna razstava bo prirejena v okviru 15. veljskega v Ljubljani od 1. do 11. junija. Gasilstvo dravske banovine stopa pred javnost, da na ta način pokaže plod svojega 65 letnega dela. V naši državi je gasilstvo najbolj razvito v dravski banovini, saj šteje že nad 28.000 izvršujočih članov, ki so tudi razmeroma dobro opremljeni in izveščani. Potemtkem pride v naši banovini na vsakih 40 prebivalcev že en gasilec. Gasilstvo je pri nas prava narodna organizacija in se je zato zelo razširilo zlasti po deželi. Skoraj vsaka večja slovenska vas ima danes že lastno gasilsko četo. Letošnja gasilska razstava ima namen pokazati obiskovalcem vselejsega razvoja in sedanje stanje našega gasilstva. Poleg tega bodo tudi vse vodilne tvrdke razstavile najmodernejša gasilna orodja in opremo. Za časa razstave se bodo vršile tudi večje vaje in preizkušnje brigad in gasilnih aparatov.

DROBTINE

Hudobna šala. Mnogoča brezposelnih je hotel razdreti veliko restavracijo »Kazbek« v središču angleškega Londona. Nekega dne so prinesli vsi jutranji listi oglas, da potrebuje vodstvo restavracije več nastavlencev. Brezposelni so takoj pričeli oblegati »Kazbek«, a ravnotej je vsakemu odgovarjal, da so vse službe davno zasedene ter ničesar ni vedel o zadevi z oglasom. Zvečer so privedli brezposelnih pred »Kazbekovim« poslopijem protestno zborovanje. Napodili so goste, vrgli skozi vrata dnevnika, ki so postelji oglas, in hoteli naposled linčati lastnike. Policijske je šele po dolgih naporih razpršila množico. Stražniki so par dni morali varovati poslopije, da bi preprečili ponovne izgrede. Lastnik slej ko prej zatirujejo, da so postali žrtve nepoznan-zlikovcev, ki so izrabili obstoječo brezposelnost za neumestno šalo.

Kaj je v »praznini«? V Newyorku so za krat-novega letala namesto steklenice šampanjca ali toke-čega zraka uporabili steklenico, polno »ničta«, to je posodo, iz katere so izsajali zrak z najboljšo se-salko. Posoda s prem.rom 12,5 cm pa le ni bila prazna. Čeprav je znašal pritisk v njej komaj sto-milijonitko zračnega pritiska, je vsebovala 288 mi-lijonov 300 tisoč milijonov molekulov dušika, 77 milijonov 600 tisoč milijonov kisika, 3.450.000 mi-lijonov argona, 644.000 molekulov neona, 25 mi-lijonov kriptona, 5 milijonov ksenona — skupaj torej okrog 370 bilijonov plinskih molekulov! In to se imenuje »ničta«, »pra-nota«, »vakuum«!

Največja knjižnica za časopise. Največjo knjiž-nico časopisov imajo v Angliji, kjer je knjižnica z 275.000 vezanimi letniki časopisov, ki so izšli po letu 1800 v Angliji in v inozemstvu. Skupna teža teh zvezkov znaša 20.000 ton in če bi polagali zve-zek poleg zvezka, bi dosegli 200 km dolg pas, tlakovan z debelimi zvezki časopisov. Vse te ve-zane letnike časopisov so dodelili sedaj poseb-nemu oddelku britanskega muzeja v Colindale v bližini Londona. Ker jih je bilo vedno več, so mo-rali zanje zgraditi posebno stavbo. Knjižnica zgleda na zunaj kakor velikašnica tovarna in ima šest velikih in obsežnih nadstropij. Samo stavba je stala 13 milj. Din. Poleg knjižničnih prostorov ima knjižnica še obsežne čitalnice, knjigovoznico in uradne prostore. Ob otvoritvi knjižnice je zgo-dovinar Gilbert Murray poudarjal, da bo ta knjiž-nica za zgodovino preteklega stoletja čez 100 let neprecenljiv zaklad za vse zgodovinarje poznejših rodov.

Zdravnik (navdušen): »Gospod, vas sluša-j bo obogatil zdravniško znanost.« — Bolnik: »Tako? Jaz sem pa mislil, da ne bom plačal več kot tri kovače.«

1885

Crosbach

1935

KRANJ - „PRI FRANCELJINU“

Taške iz človeške kože. V prejšnjih časih se ni redko pripetilo, da bi ustrojili kožo velikih zločincev in iz te kože potem delali razne predmete, največ denarnice. Veliko pozornost pa je zbudilo, ko je dal francoski policist Rossignol ustrojiti kožo usmrčenega zločinca Franzinija in potem napraviti iz kože tri taške, v katerih je imel spravljene svoje vizitke. Ko se je stvar zvedela, je zagnalo francosko časopisje velik hrup in zahtevalo takojšnjo odelavitve policista in strogo kazen. Sodnija je vse tri taške sežgala in stvar se je potlačila. Enak primer je znan iz 18. stoletja, ko si je dal grof Erbach napraviti iz kože nekega divjega lovca hlače in je hlače tudi nosil.

ZAHVALA. Iz globine srca se zahvaljujemo za izkazano sočutje in sožalje vsem prijateljem in znancem ob priliki nagle in pretresljive smrti našega ljubljenega očeta, zeta, brata, strica, bratranca itd.

Mihaela Gorše

posestnika na Selih v Dragatušu

umrla v Dragatušu dne 6. maja t. l. v 55. letu starosti.

Posebno zahvalo izrekamo č. g. dekanu Bitnarju, vsem č. g. duhovnikom za spremstvo, g. Petru Korenu za tolažbo in pomoč v bridki uri, vsem darovalcem številnih vencov, rediteljem spreveda in vsem mnogobrojnim udeležencem, ki so vztrajali na dolgi poti do pokopališča iz Dragatuša na Golek.

Sela pri Dragatušu, dne 8. maja 1935.

Zalujoči: Marija, Ana, hčeri: Rozman Ivan, Belko Janez, zeta; rodbine Gorše, Lašič in Radovič iz Obrha; rodbina Barič in rodbina Panjan iz Malega Nerajca.

Zveneči mraz. Miss Mary Waller, profesorica za naravoslovne vede na londonski ženski medicinski šoli, si je kupila nekega dne pri nekem sladoledarju kos sadnega ledu in je opazila, da je zvonec sladoledarjevega kolesa pričel vsakokrat zvoniti, če se ga je mož dotaknil a koscem ledu. Ta pojav ji je dal pobudo za poskuse in je dognala, da prične kos zledenega ogljikovega dvokisa, iz katerega sestoji v glavnem sadni led, vedno zveneti, če se ga človek dotakne s kakšnim kovinskim predmetom. Zvok je včasih prijeten, včasih neprijeten, podoben otrokovemu ječanju ali zvoku kontrabas ali kristalno čist itd., kakršna je pač kovina. Ta pojav razlaga znanstvenica s tem, da nastajajo sile, ki povzročajo te zvočne valove, ob dotiku ledenega kosa s toplejšo kovino. Toplota zmrazjenega ogljikovega dvokisa je znašala 80 stop. Celzija pod ničlo. Najprimernejše kovine za povzročanje zvokov so jeklo, med in srebro.

Industrija perila in splošne konfekcije, veletrgovina manufaktur. - Najpopolnejši kroji. - Izdelava tudi po meri. - Pridružite se našim številnim zadovoljnim odjemalcem, saj **jubilje 50. leto obstoja** tvrdke dokazuje našo solidnost. - Konkurenčne cene. - Trgovci, zahtevajte ponudbe. - Vabimo Vas na neobvezen obisk!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico. ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Najcenejša opeko

- ugodno plačilo - dobavlja opekarna Zgor. Šiška, Ljubljana VII

Vajenca za kolarsko obrt sprejemem takoj Hrane in stanovanje v hiši I. Mostar, Ižanska c. 114, Ljubljana.

Gepeli dobro ohranjen se poren profa vsled nabave motorja. Jerala, Hraše-Smednik

Izredno dobro in cenena oblačila moško perilo itd. kupite najbolje pri Praskerju, Sv. Petra cesta 14.

Kmečkega hiapca sprejemem. Zg. Šiška 25.

Hišo, enostanovanjsko Sodenk Janez, Moste 91, Komenita.

Kmečki mlin, navadni, v našem. Ponudbe pod šifro »Stalna moč« 5223.

Mizarskega vajenca

sprejemam takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Viktor Setina, Gucelje, p. St. Vid nad Ljublj.

Z krojaška vajenca

sprejemam takoj. Oskrba v hiši. Prednost imajo, ki so se že učili te obrti. Dolinšek Karol krojač, Kamnik.

10 do 14 kranjčev

godnih za roj z lanskimi maticami prodam po 120 Din panj. Dr. Janko Arnejc, župnik na Trsteniku, p. Golnik

Posestvo

blizu Ljubljane prodam ali dam v najem. Naslov v upravi Domoljuba pod št 5455

Kmečko dekle, srednje st, zdrava, zmožna vsakega kmečkega dela in kuhe, dobi službo v župnišču. Ponudbe na upravo Domoljuba pod št. 5251.

Prodajam hišo, zidano, z opeko krito in vrt. Cena Din 8.000,-, Zg. Obrež 30, p. Artiče pri Brežicah

Prekop med Volgo in Moskvo. Rusi so že začeli graditi 20 km dolg prekop, da bodo ladje po Volgi lahko prihajale v Moskvo. Prekop kopljejo ob reki Jahrom in bodo morali izkopati celih 56 milijonov kubičnih jardov zemlje. Rusi pravijo, da bo prekop gotov do konca leta 1935. Seveda, če pojde vse po sreči. Prekop bo velikega gospodarskega pomena.

Taka je kamera, ki stane samo Din 75

a slike, ki jih boste napravili z njo, bodo še lepše. S kamero

Kodak Baby-Brownie

boste imeli trajno veselje. Pri vsakem foto-trgovcu si lahko to kamero podrobno ogledate. Pri uporabi je popolnoma preprosta, zato bodo vedno posnetki posrečeni. Format slike 4x6 5/8 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak

Urednik: Jože Kosiček

Svetloba in mesto. Med sončnimi žarki so najbolj učinkoviti nevidni ultravijolični žarki, ki nam kožo temnijo, ovirajo izbruh angleške bolezni, pospešujejo nastajanje krvi, tek in izmenjavo snovi. Sajast zrak zadržuje ultravijolične žarke in škodljive posledice tega dejstva se kažejo zlasti

Fantje in dekleta! Habiljena kolesa poceni kupite pri »Prometu« v Ljubljani (nasproti Križank). Tudi ob nedeljah in praznikih dopoldan na ogled

v mestih. Nesmotrni gradbeni načini s presentnatimi cestami in dvorišči ter temnimi sobami te bolj pripomorejo, da so meščani blede in mestni otroci rahlični. Da bi bil dostop svetlobe do ljudi večji, bi morali hiše graditi bolj narazen, a strehe bi se morale spremeniti v strešne vetrice.

Pomnite!
1. — 11. junij
XV. Velesojem
v Ljubljani
Pregled domače produkcije

Posebne razstave:

Gasilska razstava
Modna rev. - gospodinjstvo
Silon automobilov
Pohištvo
Male živali

Polovična vozna na železnici, parobrodni in avijonih — Razstavišče obsega 40 000 m²

Tudi barva pročelja bi lahko nekaj pomagala. Krivo pa je naziranje, da je zagorela koža vedno znak polnega zdravja. Preveč zagorela koža ovira svetlobi prodiranje v globino, s čimer odpadejo njeni dobri učinki.

Stari grobovi. Pri Tipazi, ribiškem mestu, ki leži nekaj kilometrov zapadno od Alžira v Afriki, so te dni izkopali predmete, ki vzbujajo splošno pozornost. Pod carjem Klavdijem je bilo tu zgrajeno rimsko mesto, toda še pred Rimljani so prebivali tu Kartaginci. Današnja skromna luka sprejema le majhne

Za žganjekuho brinje, fige, rozine in slive oddaja po ugodnih cenah **FRAN POGACNIK d. z o. z.** Ljubljana, Tyrševa cesta 33. **Javna skladišča (Balkan)**

ne parnike, ki priplovejo iz sosednjega Alžira. Ne-koč pa so prihajale semkaj velike ladje iz Rima in Fenicije. Nekropola, ki leži v bližini tipaške bazilike (iz 2. stoletja), je danes precej izkopana. Pred 40 leti je zgodovinar Stefan Eselli, ki je našel tu na grobove, dejal: »Tu bodo nekoč celo mrtvo mesto izkopali!« »Service antiquites« (družba za starinoslovje) je že izkopala grobove, ki so jako dobro ohranjeni, a so stari po tisoč petsto let. Pričakujejo

Trtne in samodelne škropilnice.

Trtne škropilnice se dobe od 270 Din naprej pri izdelovalcu **B. ŽGAINAR**, krepkarstvo, Mirna.

pa, da bodo izkopali še najmanj 300 grobov. Posebno pozornost vzbujajo razni napisi, ki so vklesani v kamen. Ti namreč pričajo o veri, življenja običajih in sploh o stopnji izobrazbe takratnih prebivalcev.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeb